

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XIV* legislatura · primer període · sèrie C · número 45

Comissió de Drets Socials

Sessió 3, dimecres 14 de juliol de 2021

Presidència de la I. Sra. Mónica Ríos García

TAULA DE CONTINGUT

Sol·licitud de compareixença d'una representació d'Amnistia Internacional Catalunya perquè exposi l'informe «Leyes que protejan a las personas mayores» 356-00018/13	3
Informe del Síndic de Greuges sobre els drets de l'infant corresponent al 2020 360-00035/12	7
Informe del Síndic de Greuges titulat «Els drets d'infants i adolescents: centre d'atenció en les separacions conflictives» 360-00036/12	24

* Denominació que adopta la legislatura actual a partir del 4 de juny de 2021, en compliment de la Resolució 9/XIII del Parlament de Catalunya, aprovada pel Ple en la sessió 7, del 2 de juny de 2021 (BOPC 50/13, del 04.06.2021).

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reproduïx només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Imprès al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)

0213-7992 (sèrie C)

DL: B-3.468-1982

www.parlament.cat

Sessió 3 de la CDS

La sessió de la Comissió de Drets Socials (CDS) s'obre a les deu del matí i set minuts. Presideix Mónica Ríos García, acompanyada de la vicepresidenta, Maria Jesús Viña i Ariño, i de la secretària, Anna Feliu Moragues. Assisteix la Mesa la lletrada Mercè Arderiu i Usart.

Hi són presents els diputats Judit Alcalá González, Eva Granados Galiano, Raúl Moreno Montaña, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Bartomeu Compte Masmitjà, Najat Driouech Ben Moussa, Alba Vergés i Bosch, pel G. P. d'Esquerra Republicana; Glòria Freixa i Vilardell, M. Assumpció Laïlla Jou, Ferran Roquer i Padrosa, pel G. P. de Junts per Catalunya; María Elisa García Fuster, pel G. P. de VOX en Cataluña; Basha Changue Canalejo, pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar; Jessica González Herrera, pel G. P. d'En Comú Podem i Joan García González, pel G. P. de Ciutadans.

Assisteixen a aquesta sessió el síndic de greuges, Rafael Ribó i Massó i l'adjunta per a la defensa dels drets de la infància i adolescència.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Informe del Síndic de Greuges sobre els drets de l'infant corresponent al 2020 (tram. 360-00035/12). Síndic de Greuges, de la Institució del Síndic de Greuges. Presentació de l'informe. (Informe: BOPC 757)

2. Informe del Síndic de Greuges titulat «Els drets d'infants i adolescents: centre d'atenció en les separacions conflictives» (tram. 360-00036/12). Síndic de Greuges, de la Institució del Síndic de Greuges Presentació de l'informe. (Informe: BOPC 771, 42).

3. Sol·licitud de compareixença d'una representació d'Amnistia Internacional Catalunya davant la Comissió de Drets Socials perquè exposi l'informe «Leyes que protejan a las personas mayores» (tram. 356-00018/13). Raúl Moreno Montaña, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

La presidenta

Bon dia. Si poden ocupar els seus seients, si us plau. Iniciem aquesta Comissió de Drets Socials en sessió ordinària. Tenim tres punts a l'ordre del dia. Al primer punt hi ha l'Informe del Síndic de Greuges sobre els drets de l'infant corresponent al 2020. Al segon punt tenim l'Informe del Síndic de Greuges titulat «Els drets d'infants i adolescents: centre d'atenció en les separacions conflictives. I al tercer punt tenim una sol·licitud de compareixença d'una representació d'Amnistia Internacional Catalunya davant la Comissió de Drets Socials, perquè exposi l'informe «Leyes que protejan a las personas mayores», proposada pel Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Hem arribat..., bé; primer de tot, perdó, les substitucions, sí. Si hi ha alguna substitució d'algun grup...

No hi ha cap substitució. D'acord.

Sol·licitud de compareixença d'una representació d'Amnistia Internacional Catalunya perquè exposi l'informe «Leyes que protejan a las personas mayores»

356-00018/13

Llavors, algun grup m'ha proposat si podíem passar al tercer punt de l'ordre del dia, la votació de la compareixença com a primer punt. Entenc que tothom hi està d'acord?

Doncs engegàrem la comissió amb el tercer punt. Llavors, com deia, l'ordre del dia és la sol·licitud de compareixença d'una representació d'Amnistia Internacional Catalunya davant la Comissió de Drets Socials perquè exposi l'informe «Leyes que protejan a las personas mayores». Presentada per Raúl Moreno Montaña, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Llavors, iniciàrem el debat. En aquest

cas, la substanciació, no?, de la sol·licitud de compareixença. Crec que no cal posar rellotge, no?, en aquest sentit.

Raúl Moreno Montaña

No, presidenta.

La presidenta

Endavant.

Raúl Moreno Montaña

Li ho agraeixo. En tot cas, és només per explicar que Amnistia Internacional va presentar fa relativament pocs mesos un informe sobre les millores que caldria posar en marxa en el nostre sistema residencial perquè no passés allò que ens va passar durant la covid. I, a més a més, fa unes recomanacions que jo crec que són d'interès del conjunt de grups parlamentaris. Com a mínim, escoltar quines són les conclusions d'aquest informe per poder després aplicar-les a les polítiques que fem des de Catalunya. I, simplement, nosaltres portem a consideració aquesta sol·licitud de compareixença.

La presidenta

Moltes gràcies. No sé si algun grup més vol intervenir. (*María Elisa García Fuster demana per parlar.*) Senyora María Elisa? Endavant.

María Elisa García Fuster

Gracias, señora presidente. Bueno, desde mi grupo nos parece poco relevante que acuda Amnistia Internacional a instruirnos sobre leyes que protejan a las personas mayores, sobre todo porque su instrucción siempre viene encapsulada en un marketing ideológico que todos conocemos y que nosotros detestamos.

Amnistia Internacional politiza e ideologiza las situaciones de vulnerabilidad y por ello carece, desde nuestro punto de vista, de ninguna legitimidad para hablar de los problemas de los más vulnerables. No os voy a poner ejemplos, porque supongo que es un tema que ya conocen todos ustedes. Desde negarse a llamar grupo terrorista a ETA, hasta diversos informes que ha hecho en pro del *procés*, sin tener en cuenta en absoluto los derechos civiles de los catalanes no separatistas ni del resto de los españoles.

Están abiertamente a favor..., se posicionan abiertamente a favor del aborto y de la eutanasia, mientras que ellos, su postulado principal es la lucha por los derechos humanos, supuestamente. Y sabemos de sobra que es una organización criticada por decenas de países por mostrar una postura ideológica izquierdista en muchas de sus acciones.

Sus cruzadas normalmente se emprenden, en su mayor parte, en países capitalistas, y, sobre todo, en países democráticos, dejando los países comunistas a un lado pese a que los gobiernos comunistas han dejado el genocidio nazi a la altura de un juego de patio de colegio...

La presidenta

Tendría que ir acabando, por favor.

María Elisa García Fuster

Vale, perfecto. Pensaba que teníamos cinco minutos.

La presidenta

Dos minutos. Y no he puesto reloj, porque iba a ser breve, la intervención.

María Elisa García Fuster

Vale. Bueno, básicamente parece que tiene..., que desde nuestro punto de vista tienen poca autoridad moral para dar lecciones de nada. Y por ello consideramos que, si se debe hablar de leyes para que protejan a las personas mayores, bueno, pues que podemos contactar con alguien del Colegio de Abogados de Barcelona, o

alguna asociación profesional de Magistratura, o el Foro Francisco de Victoria, que también ha hecho un informe sobre personas mayores, por ejemplo, ¿no? Y que nos instruyan ellos.

Gracias.

La presidenta

Muchas gracias. Algun grup més vol intervenir? Maria Jesús? Sí, endavant.

Maria Jesús Viña i Ariño

Des del Grup d'Esquerra recolzarem la petició de compareixença d'Amnistia Internacional perquè comparega per explicar-nos les lleis sobre les persones grans. Ja hem comentat abans de la compareixença que inclús ens hagués agradat poder participar a l'entrada d'aquesta proposta. Per tant, ho anirem gestionant. Evidentment, sempre ha estat una prioritat per al nostre grup conèixer la situació en la que es troben tots els col·lectius de la societat. I ara, que han patit la crisi de la covid-19, és més important que mai estar escoltant tothom. Sabem que la gent gran, que no hem d'oblidar que són membres de ple dret de la nostra societat i que han de tenir assegurat el respecte i el ple exercici dels seus drets fonamentals, mereixen un especial interès.

Per tant, en conseqüència, com sempre, hem estat i estarem a favor de tota aquella informació que pugui ajudar a millorar el benestar d'estes persones, ja els hem anunciat que votarem a favor de la compareixença.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada. Doncs passem a votació. En primer lloc, Partit Socialista i Units per Avançar, Raúl Moreno, diputat...

Raúl Moreno Montaña

A favor.

La presidenta

En segon lloc, Grup Parlamentari de VOX, senyora María Elisa García.

María Elisa García Fuster

En contra.

Gracias.

La presidenta

Gràcies. En tercer lloc, Candidatura d'Unitat Popular - Nou cicle per Guanyar, Basha Changue...

Basha Changue Canalejo

A favor.

La presidenta

Seguidament, En Comú Podem, amb Jessica González, endavant...

Jessica González Herrera

A favor.

La presidenta

Ciutadans, amb el diputat Joan García González...

Joan García González

A favor.

La presidenta

Amb el Grup Mixt..., no hi ha la... (*Veus de fons.*) No hi és...

Bé; doncs passem a Junts per Catalunya. Diputat Ferran Roquer...

Ferran Roquer i Padrosa

Sí, sí...

La presidenta

I Esquerra Republicana de Catalunya, amb el diputat Bartomeu Compte...

Bartomeu Compte Masmitjà

A favor.

La presidenta

Queda aprovat, amb 7 vots a favor i 1 en contra. *(Veus de fons.)* No? Ho faig malament? *(Veus de fons.)* 6..., ah, no, perquè falta una persona. Disculpeu. Sí, sí. He fet el càlcul en base a 8.

Joan García González

Presidenta...

La presidenta

Sis vots..., sí?

Joan García González

Crec..., no és per res, però crec que no són 7, sinó..., no és..., no es vota per grup, sinó per diputats, en aquest cas. I serien..., si som 17, no? I falta una persona, 16, doncs serien 15 a favor i 1 en contra.

Ferran Roquer i Padrosa

Entenc que votava en nom de tot el grup.

La presidenta

Okay, disculpeu la novatada. (La presidenta riu.)

Ferran Roquer i Padrosa

Crec que podríem fer la propera votació a mà alçada, per exemple ja...

La presidenta

També, d'acord. Fantàstic. D'acord, doncs llavors..., moltes gràcies, eh?, per les apreciacions. A favor..., 15 vots a favor i 1 en contra. Queda aprovada.

La lletrada Mercè Arderiu i Usart

Perdoni, presidenta. També s'ha d'indicar el sentit del vot. O sigui, de les persones que han votat a favor i de les que han votat..., o sigui, dels grups a favor i de...

La presidenta

En donar el resultat?

La lletrada Mercè Arderiu i Usart

Hí ha un grup que ha votat en contra; sí.

La presidenta

O sigui, he d'especificar només el que ha fet el vot en contra. A favor no cal que especifiqui tots, o també? *(Veus de fons.)* No cal. D'acord.

Doncs, 15 vots a favor..., bé, començaré pel contrari. Un vot en contra del Grup Parlamentari VOX, i la resta de grups, 15 vots a favor.

Gràcies, lletrada.

Bé; ara farem, res, un petit recés d'uns minuts, per anar a buscar, diguem-ne, al síndic de greuges, que ha d'intervenir en els propers dos punts de l'ordre del dia.

(Pausa llarga.)

Bé, continuem. Passem, ara sí, al primer punt de l'ordre del dia. Benvingut, se-nyor síndic.

Informe del Síndic de Greuges sobre els drets de l'infant corresponent al 2020

360-00035/12

I passem al primer punt, com dic, que és l'Informe del Síndic de Greuges sobre els drets de l'infant corresponent al 2020. Quan vulgui.

El síndic de greuges (Rafael Ribó i Massó)

Bon dia. He demanat permís a la presidenta per treure'm la mascareta durant la intervenció, i, per tant, amb el seu permís... En primer lloc, celebrar que puguem discutir aquestes dues temàtiques sobre els drets dels infants. Animar que el Parlament aviat creï, com altres legislatures, una comissió d'infància i, al mateix temps, subratllar la importància del tema de la infància i de cadascun d'aquests dos temes, que són diferents i per això hem demanat que se separés en el debat i discussió. I més en uns moments de crisi, multiplicades, agreujades, ampliades, diguin-ne com vulguin, per tot el que significa la pandèmia.

M'acompanya, per a la presentació de l'Informe d'infància i també per a les separacions conflictives, l'adjunta sobre els drets dels infants. Com saben vostès, creada expressament per mandat del Parlament fa bastants anys, i que té l'encàrrec monogràfic sobre aquesta qüestió amb el departament dins del Síndic que porta aquestes matèries.

Tant en aquest informe com en el següent, presidenta, els demanem que ens puguem repartir el temps. Aquest temps que, com també hem comentat amb la presidenta, ens cenyirem a la previsió que hem fet, malgrat que, en el cas de la institució del Síndic, sigui de les institucions que té temps il·limitat per intervenir.

El primer punt va entorn a l'Informe d'infància del 2020, lliurat al Parlament com cada any fem, a finals de novembre del 2020 del mateix any. I seguint, com és la voluntat del legislador quan va decidir que hi hagués un informe anual, a més de l'informe anual del Síndic sobre els drets dels infants, seguint el que és la Convenció de Drets dels Infants amb Nacions Unides, i també tenint en compte que enguany els presentem el desè, el número deu d'informes d'infància. Crec que és una efemèride que val la pena subratllar.

Malgrat que enguany, òbviament, té una estructura diferent dels altres anys, perquè ve, com he dit al principi, molt marcat, com els altres informes que estem presentant al Parlament pel tema covid que ha afectat molts drets i molt específicament dels infants i adolescents.

Començaria pel de salut, però també afegiria l'educació, la mobilitat, el que significa el sistema protector, la discapacitat, el lleure, entre d'altres, no? Cal afegir que ha tingut un impacte molt fort, la pandèmia, en infància també i especialment sobre els sectors més desafavorits i amb un impacte molt negatiu al respecte.

Sigui per les condicions materials que ens va presentant la crisi, advertim ja des de l'informe de juny del 2020, en plena crisi covid, que els efectes més negatius els anirem trobant pel camí de forma progressiva, ja sigui per la precarietat social, l'increment de la taxa d'atur, la reducció d'ingressos i moltes altres afectacions concretes i precises sobre la vida dels infants.

La metodologia, ja he dit, serà diferent de la dels altres anys. Hem triat deu temes en aquest informe, que intentarem presentar-los de la forma més ràpida i precisa possible.

Començaria per una definició que és bastant transversal. Hi ha hagut una gestió adultocèntrica de la pandèmia. S'afegeix a l'actitud que acostumem a trobar a les nostres societats, del que jo dic de forma molt planera: «nen o nena, calla!» Vull dir que, ni se l'escolta, o no se'l té o en compte, o no se la té en compte en els seus drets.

L'infant o l'adolescent ha quedat molt invisibilitzat en aquesta pandèmia, quan n'ha estat directament molt afectat. I hi ha hagut mesures, al principi, bastant fortes, com va ser, de bell antuvi, el tancament de centres educatius o el tancament d'acti-

vitats complementàries com és el lleure, que no sent de vegades socialment apreciat, és una columna molt important dels drets dels infants.

La participació i escolta dels infants, que ja és escassa, ho ha estat més en emergència. Fins i tot han estat segurament molt ignorats. I en l'etapa posterior hem vist com s'havia assistit els centres educatius, com hi havia una necessitat d'una expansió d'activitats. Quan s'hi ha afegit, a més, el que encara dura, una forta estigmatització d'aquest col·lectiu de la població sobre la crisi. Nosaltres demanaríem que s'apostés molt per la responsabilitat entre els joves. Que se'ls tingués molt en compte, joves i adolescents. I que hi hagués una autèntica campanya de sensibilització i conscienciació perquè se'ls considerés com a vertaders participants de la vida pública. I, per tant, seria bo que es pogués explicar de forma més transparent i clara possible l'accés d'aquests col·lectius, utilitzar un llenguatge ben entenedor sobre els seus drets. I com els ponderem, allà on els hem de modular, com ens passa també amb els adults. Però de forma molt directa i entenedora.

Seria oportú fer una enquesta de benestar subjectiu entre els infants i adolescents després de la crisi sanitària i valorar els elements negatius i positius que pogués donar aquesta enquesta. I integrar la veu i els coneixements de la recerca i dels membres de col·lectius de joves per a la seva, com deia, responsabilitat i participació.

En segon lloc, veiem un increment de la pobresa infantil davant de la crisi econòmica. En el període 2014-2019 no s'havien millorat els indicadors de risc de pobresa a Catalunya. L'any 19, la taxa de risc de pobresa infantil es situa en un 31,1 per cent, mentre que al llarg de la dècada, la privació material severa és a l'entorn del nou per cent. Hi ha un caràcter estructural, que es pot cenyir a grups d'edat, és el col·lectiu que té l'evolució més negativa, amb un impacte, en condicions materials, en condicions afectives, d'inestabilitat i de patiment, amb efectes psicològics i amb afectacions al desenvolupament emocional, social i també en el seu rendiment escolar. Fins i tot en la malnutrició infantil o en l'obesitat infantil, que ha incrementat.

Hem de dir clarament que es posa de manifest que els infants de quatre a catorze anys de classe social baixa tenen més del doble de probabilitat de patir un trastorn mental que els infants de classe social alta, essent la crisi de salut mental un dels efectes més negatius que podem constatar avui. Hi ha hagut un context de baixa inversió pública, de poca transferència de mitjans, focalitzats a la infància. Nosaltres considerem que això connecta, també, amb el cert galimaties entre la transferència de rendes, com va ser la discordància entre ingrés mínim vital i la renda garantida de ciutadania i el profit de cara a fer front a aquestes crisis. Val a dir que si veiem..., sobre la renda garantida, l'afectació a unitats familiars, en la infància ha augmentat el nombre de beneficiaris infants en un 23,2 per cent respecte l'any 19, fins a 35.732. I durant els tres primers mesos de l'any 2020 s'ha invertit la mateixa quantitat de finançament, que en quasi tot l'any 2019. Per tant, hi ha hagut un esforç en aquest sentit.

Diríem que una part molt important d'aquesta afectació social està a l'entorn de l'habitatge. Ens fem un fart de dir a l'Administració la importància de l'habitatge, la importància de l'emergència en l'habitatge. A mi em fa vergonya parlar de llistes d'espera sobre l'emergència de l'habitatge, que és un fet real, que està present. Encara me'n fa més, si parlem d'unitats familiars amb infants. I per tant, amb un agreujament de la qüestió. Hi ha hagut una gran dificultat a moltes unitats per fer front al pagament de lloguers o d'hipoteques. I l'assignació d'emergències s'acostuma a dilatar molt en el temps i pot encara agreujar més la crisi emocional. Val a dir, per exemple, que des de l'any 17 s'ha experimentat una tendència decreixent en habitatges adjudicats per les mesos. L'any 17, 1182. I 27, l'any 2020. Recomaniem augmentar les dotacions, les prestacions, els programes, els serveis terapèutics, garantir l'accessibilitat econòmica.

Desplegar l'ingrés mínim vital a Catalunya, també de forma complementària a la renda garantida. I eliminar el temps d'espera en l'assignació dels habitatges d'emergència.

gència en cas de..., en general, però especialment en cas de família amb infants a càrrec.

En tercer lloc, subratllem la manca de suport i acompanyament i cura dels infants en context de pandèmia. Molt sovint, tant les paraules «cura» com «acompanyament» queden gratuïtament aparcades. Són polítiques molt importants perquè l'Administració tingui un plus de treball i de responsabilitat a l'hora de millorar les condicions dels infants.

L'increment de la demanda per part d'aquestes famílies, evidentment, suposa una sobrecàrrega als serveis socials, no ho negarem. I amb uns serveis socials que, en la primera fase de la pandèmia, van tancar. I sort en vam tenir de l'assistència del que nosaltres hem reunit a la Taula d'Emergència Social del Síndic d'aquells que, sense ser directament Administració, fan un servei públic d'emergència, els que es van amoïnar en primeríssim lloc de la crisi més urgent i humanitària.

Recomanariem dotar de més recursos econòmics i personals els serveis socials, establir serveis d'atenció primària com a serveis essencials i preservar la qualitat d'aquesta intervenció social.

En quart lloc, assenyalem el repte de la presencialitat i la lluita contra la desigualtat a les escoles. Vàrem ser els primers –i no es tracta de dir: «ja ho dèiem», però sí que ho volem subratllar– de dir: no tanquin les escoles i obrin com abans millor. I garanteixin que al curs següent es pot fer un ensenyament presencial. Fins i tot vàrem començar dient: no ens tanquin els infants a les llars, que eren els sectors que més es podien haver aprofitat de condicions, malgrat la pandèmia. Es va fer una represa telemàtica del curs 2019, cap al final. I, evidentment, podem veure que ha tingut efectes, malgrat tots els esforços de l'Administració –que reconeixem– per distribució d'instruments per a aquest accés telemàtic. Ha tingut efectes, també socials. Hi ha un escalat de la possibilitat de seguir amb l'educació, malgrat aquests instruments telemàtics, precisament, no només per les mancances materials, també pel que significa la cultura, la bretxa digital, el que significa l'acompanyament, que abans deia, i la cura.

Tinguin en compte que en aquest sentit és molt important que es vegi d'una manera multidisciplinària, amb l'assignació de professionals de l'àmbit social que haurien de treballar conjuntament salut i educació, a la par, en totes aquestes matèries. I prevenir els efectes d'aquest confinament.

Assenyalaria, en cinquè lloc i abans de demanar que li passéssim la paraula a la meva adjunta, que també volem subratllar el que ha significat la crisi per a l'impacte en el lleure educatiu, en un context de desigualtat i de distanciament físic.

Això es pot comprovar en com s'han reduït en un 34,5 per cent les activitats educatives de lleure, i com, malgrat que s'han incrementat algunes de les dotacions de departaments com Treball, Afers Socials i Educació, en aquesta direcció, continuem veient que hi ha prop de 250.000 infants en situació de risc de pobresa i prop de 90.000 en situació de pobresa severa; molts dels quals no tenen accés o no han tingut accés a aquestes activitats de lleure.

Presidenta, fins aquí la meva intervenció.

L'adjunta per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents (Maria Jesús Larios Paterna)

Molt bon dia. Continuant amb els punts de l'Informe d'infància 2020, que com deia el síndic el que fan és plantejar mancances estructurals i que, durant la pandèmia, s'intensifiquen els efectes en els drets dels infants.

El sisè punt, molt relacionat, sobretot amb el quart, el dret a l'educació, són les desigualtats i riscos en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per part dels infants.

A ningú se li escapa que aquestes tecnologies tenen un component de garantia de drets. S'exerceixen drets i llibertats –d'informació, educació. Recordem-ho, en un context de pandèmia, on l'educació s'ha rebut a través bàsicament d'aquestes

tecnologies: participació i llibertat d'expressió, etcètera—, però també tenen els seus riscos, i els drets dels infants poden ser vulnerats: intimitat, privacitat, honor. L'ús d'interessos econòmics que mouen molts d'aquests mecanismes i el caràcter addictiu d'alguns jocs són uns riscos. I també el dret a l'equitat. La manca d'igualtat en l'accés a aquests mitjans, doncs, també té una profunda iniquitat en l'accés. I com els deia, la desigualtat.

Les desigualtats, durant la pandèmia, s'intensifiquen. L'accés telemàtic i les condicions en què molts alumnes van haver de seguir les classes va produir una forta discriminació, tot i reconeixent que hi va haver un esforç per part del Departament d'Educació, també de les administracions locals, a l'hora de distribuir l'ordinador, o sigui, connectivitats. No podem oblidar que teníem una bretxa digital. Aquesta bretxa digital no apareix amb la pandèmia, ja existia abans. I, per tant, això es va intensificar i va ser molt més difícil de resoldre en un context en el que s'havia de fer arribar aquests instruments. D'altra banda, també no hem d'oblidar que hi ha una desigualtat a nivell d'autonomia i habilitats digitals dels infants. I també d'acompanyament que van tenir per les seves famílies. Per tant, no deixem d'oblidar que en situacions de confinament, o més enllà de les situacions de confinament, s'ha de vetllar per aquest accés en condicions d'igualtat i també en l'acompanyament.

També, una altra de les qüestions que ha sorgit en les situacions de confinament, és que s'han d'establir mesures de control i supervisió de l'ús que fan dels infants les empreses que es lucren en l'àmbit digital en benefici propi. S'ha incrementat molt el consum de pantalles entre els infants i adolescents i el joc en línia especialment afecta els més vulnerables. I, per tant, cal fer pedagogia i sensibilització quant a l'ús saludable de les xarxes.

Per tant, com a recomanacions, s'ha d'estudiar la incidència de les mesures de confinament en l'ús de les pantalles dels infants i els joves. També continuar i estudiar l'impacte en les campanyes de sensibilització i veure quin efecte ha tingut i amb possible disseny de noves i avançar en mesures normatives per defensar els infants en matèria de joc i publicitat en línia, i també dels jocs que generen addiccions. Hi ha un anunci de modificació anunciada al codi de consum i també, doncs, altres mesures que es puguin adoptar.

El setè punt fa referència a infants especialment vulnerables com són els infants amb discapacitat, infants i adolescents amb discapacitat. El síndic efectua cada any a l'Informe d'infància una anàlisi del que és el caràcter inclusiu del nostre sistema educatiu. I és, amb caràcter estructural, doncs..., el que analitzem és fins a quin punt es compleix el principi de la llei d'educació de Catalunya i també desenvolupada clarament pel Decret 2017, encara pendent de desplegament, com es garanteix l'educació inclusiva a tots els infants i adolescents.

Podran veure a l'informe, malauradament no tinc temps per estendre'm en aquest punt, sí que els diem que estem analitzant aquest punt, educació inclusiva, amb un informe extraordinari que estem treballant i que s'ha treballat en el Pacte contra la segregació, en una comissió específica, eh? Però sí posar de manifest que les dades d'escolarització en centres d'educació ordinària dels infants amb discapacitat, doncs, tenen..., estan estancades i fins i tot amb algun retrocés l'any 2019-2020, increment de l'alumnat escolaritzat d'educació especial.

També s'han incrementat, certament, els recursos destinats a aquest alumnat, les SIEI, com els CREDA i els EAPs s'han incrementat. Però continuem rebent queixes, continuem tenint dificultats dels infants per accedir, doncs, a tots els recursos, suports a l'aula, activitats de lleure, esportives, etcètera. I en el context de la pandèmia, com els deia, doncs, aquestes dificultats es van manifestar de manera més intensa. És a dir, aquells infants en centres ordinaris que van haver de rebre l'ensenyament a distància o aquells infants que, diguem-ne, a causa del tancament dels centres i dels serveis, doncs, van deixar de rebre atencions en serveis d'ajuda a domicili, serveis de suport als familiars cuidadors, centres de reeducació, serveis d'atenció terapèuti-

ca..., vam rebre moltes queixes de famílies, que d'alguna manera no rebien..., doncs, algunes d'elles es van sentir abandonades en les seves dificultats per rebre..., estem parlant de contextos molt difícils, de tancaments.

Però el que ens ha de fer veure i cridar l'atenció que, doncs, hem de –esperem que no, però en supòsits de possibles reduccions, com situacions de tancament de centres, mantenir com a serveis essencials els suports domiciliaris, els suports als infants amb discapacitats. Perquè són un col·lectiu especialment vulnerable, dintre de la vulnerabilitat de la infància.

El vuitè punt, la salut integral de l'infant, més enllà de la covid-19. Durant l'any 2020 el que sí que vam tenir, un cop establert que els infants no patien a nivell de la salut directament, doncs, els efectes més greus del covid, sí que en algunes qüestions plantejades durant l'any 2019, quan es van reobrir els centres, algunes famílies plantejaven preocupacions pels contagis. D'alguna manera, plantejaven també dubtes i queixes amb relació a l'efectivitat de les mesures que recollien els protocols.

Des del Síndic es va plantejar sempre, des de l'inici..., i es deia, apostar per la presencialitat i per la garantia de la compatibilitat entre el dret a la salut i de l'educació. I l'educació passa per l'accés a l'escola i rebre l'ensenyament i la relació amb els companys i companyes. I d'alguna manera, es van anar resolent les situacions amb l'atenció domiciliària quan calia i amb la millora d'alguns protocols amb relació als informes mèdics que s'havien d'aportar. Més enllà d'aquesta qüestió, sí que des del Síndic, des de fa anys el Síndic posa de manifest una insuficiència de professionals de pediatria i infermeria pediàtrica, la qual cosa afecta la qualitat de l'atenció sanitària que reben els infants i els adolescents.

I, per tant, tot i que s'estava iniciant pel Departament de Salut, avançant en la previsió de places d'especialistes en pediatria, l'atenció primària en el marc de l'Estratègia Nacional d'Atenció Primària i Salut Comunitària, va quedar aturat per l'arribada de la forta tensió a l'atenció primària que va provocar la pandèmia.

I que sí que, doncs, el que plantejem és el seguiment d'aquesta dotació per garantir la millor qualitat assistencial als infants.

També el Síndic anualment fa una anàlisi de les llistes d'espera de salut en infants. El Síndic ha demanat al Departament de Salut específicament –i és una qüestió que encara està pendent de desenvolupar–, modificar l'ordre per la que s'estableixen els terminis de referència per a l'accessibilitat a les prestacions sanitàries. Nosaltres creiem que la condició d'infant ha de ser un criteri de prioritització en l'accés dels pacients a les prestacions sanitàries que tenen establert un termini de referència, per l'afectació específica en la qualitat de vida dels infants. I també hem demanat la millora en les llistes d'espera i els terminis garantits que en els darrers cinc anys no hi ha hagut una millora estructural. També voldria acabar el capítol argumental cridant l'atenció sobre un element a què el síndic feia esment: la salut mental.

La salut mental dels infants i els adolescents és un dels..., malgrat que hi ha hagut un increment en..., una forta inversió en l'àmbit de la salut mental a Catalunya els darrers anys, encara per la complexitat i per la necessitat..., és necessari dotar el sistema de salut mental infantojuvenil de més recursos i més adequats, perquè tenguin un efecte al llarg de la tota la vida de l'infant: mancances en la salut mental i el benestar dels infants i els adolescents. Les recomanacions van en la línia de superar aquestes mancances.

I hi ha dos últims punts..., el punt 9 fa referència a la incidència de la crisi de la covid-19 en el sistema protector. En aquest àmbit coneixen que el Síndic desenvolupa una tasca de supervisió del sistema i de millora del sistema durant tots els anys que ha anat presentant informes i també a les queixes i resolucions individuals.

Però vull posar de manifest com la crisi sanitària ha posat novament en relleu dèficits estructurals del sistema de protecció. De fa molts anys, i que malgrat el convingement d'aquests dèficits, encara no s'han pogut revertir. Hi treballem amb el de-

partament en els plans específics i amb la seva disposició per, també, col·laborar en aquesta millora del sistema.

L'element que els vull destacar, perquè no tinc temps de més i..., però també ho tenen a l'informe, doncs, l'elevada prevalença que té en el nostre sistema protector l'acolliment en centres respecte a l'acolliment familiar, inclosos nadons, infants petits i per tant, un escàs desenvolupament de l'acolliment en família aliena i dotació suficient de recursos. No estic dient que sigui un tema fàcil, però sí que és un tema que ens ha de preocupar a tots i també per això crec que és important expressar-ho així en aquesta comissió.

Que la prevalença de l'acolliment en centres a l'acolliment familiar contravé recomanacions d'experts, recomanacions i Convenció de Drets dels Infants. De fet, hi ha una dada, la pròpia..., la direcció general va encarregar un informe a una experta, Carme Montserrat, de la Universitat de Girona, sobre «El benestar i impacte de la covid-19 en els infants i adolescents tutelats de Catalunya». I en aquest informe es veu clarament com han viscut la crisi i el confinament els infants tutelats en centres. Que malgrat l'esforç i la dedicació, que s'ha de posar de manifest, dels professionals, dels educadors socials, en temps molt difícils, en temps en què era..., hi havia tancaments i ningú sabia realment davant de què ens enfrontàvem, malgrat aquest esforç, clarament els infants que viuen en família han viscut –en família aliena, en família extensa– han viscut de manera més positiva el tancament que no els que viuen als centres.

Per tant, recomanació principal: desenvolupar una estratègia de desinstitucionalització dels infants i adolescents amb l'objectiu que l'ingrés en centre sigui residual i només quan es consideri un recurs més adequat. I que no hi hagi una proposta i no es pugui executar per la manca de la mesura. Promoure acolliment en família aliena i prohibir, suprimir l'ingrés al centre dels infants menors de sis anys. Aquesta és una recomanació que també hem fet durant els últims anys. Una atenció..., però només esmento que està a l'informe la situació dels migrants en situació de vulnerabilitat. En especial, l'atenció a les noies migrants. La situació de la pandèmia deixa alguns infants, aquells que sobretot..., infants joves que per situacions diverses, no estaven essent atesos, amb dificultats específiques, i especialment es vol cridar l'atenció sobre la invisibilitat de la situació d'especial vulnerabilitat de les noies migrants no acompanyades, sovint més invisibilitzades, que requereixen de més suport i acompanyament.

I com a últim punt, la invisibilització de la violència en el marc –que també– de les mesures de contenció de la covid. La invisibilització de la violència és una de les principals mancances que tenim, també, en el nostre sistema. No només del nostre entorn, sinó arreu d'Europa.

El Consell d'Europa planteja la necessitat de millora en la visibilització de violències amb relació als infants. Tenen uns efectes molt importants i devastadors per als infants, les situacions de violència, tant presents com futures i que provoquen violències futures. I per això és fonamental la detecció primerenca i la prevenció. El que ens va preocupar és la situació de confinament, les diverses mesures, que provoquen que els infants estiguin menys presents i menys detectades les possibles situacions de violència. No anar a l'escola, no anar a l'entorn de lleure pot dificultar la detecció de possibles violències. I durant el període del confinament, algunes de les dades posen de manifest que es van obrir, es van registrar menys notificacions de maltractament. Es van obrir menys casos, menys expedients de risc.

Per tant, després es va recuperar aquesta..., les dades anuals, però sí que el que ens va..., ens porta a plantejar, doncs, que cal sempre un seguiment proactiu de serveis i professionals per prevenir i detectar la violència, especialment en cas de manca d'assistència presencial a l'escola. Més recursos de criança positiva. Imprescindible reactivar els serveis d'atenció primària pediàtrica prioritzant les visites presencials. També, difusió de l'accés al telèfon d'«Infància Respon, 116, 111».

I també, doncs, seguiment de màxima presencialitat possible dels professionals dels serveis socials.

Moltes gràcies i disculpi si m'he passat del temps. I aquesta seria la..., els cinc punts darrers de l'Informe.

Gràcies.

La presidenta

Bé, moltes gràcies per les seves intervencions. Un cop presentat l'Informe sobre els drets de l'infant 2020, passaríem al torn dels grups parlamentaris.

Un segon que..., és que no tinc el rellotge..., em pots ajudar amb el rellotge, si us plau... Un segon, eh?, que no..., ah!, ja està. Crec que ja ho tinc. Estem arreglats. (*Remor de veus.*) Sí, no? Sí, però espera que li trec temps. D'acord. Doncs passaríem, com dic, a... (*Remor de veus.*) Ara. D'acord. Passaríem al torn dels grups parlamentaris.

En primer lloc, intervindria el Partit Socialistes i Units per Avançar, amb el diputat Raúl Moreno Montaña. Endavant.

Raúl Moreno Montaña

Gràcies, presidenta. Gràcies, senyor síndic; senyora Larios, adjunta per a la defensa dels drets de la infància i l'adolescència. En primer lloc, i abans d'entrar a l'informe, voldria recordar la necessitat de renovar el síndic de greuges. I per tant, de la necessitat i la urgència que els grups parlamentaris arribem a un acord per pactar la seva substitució. El síndic coneix perfectament que el nostre grup parlamentari no aprova la seva gestió davant de la Sindicatura. Creiem que vostè s'ha extralimitat en les seves funcions i que actua com un síndic de part i no del conjunt de la ciutadania. I vostè ha manifestat que vol marxar, però no marxa. I només recordar-li que ningú li està evitant el fet que vostè..., que no pugui marxar. Ho pot fer, si vol, excepte que nosaltres, efectivament, doncs, ens hem de posar d'acord per recuperar abans..., com abans millor, el prestigi de la institució.

Entro ara a la valoració de l'informe que avui ens porten a debat. Felicitar novament la Sindicatura i la senyora Larios, també, per aquest informe. Portem –deien vostès– deu informes. És un informe, efectivament, marcat per la covid, que ha afectat el conjunt de la ciutadania i, per tant, també els infants i els adolescents del nostre país, no podia ser d'una altra manera, jo crec que el que ha fet aquesta situació de covid ha estat agreujar situacions que ja s'arrossegaven d'anys enrere i que altres informes també han posat negre sobre blanc d'una situació de pobresa important a Catalunya per part del col·lectiu d'infància. Un de cada tres infants està en situació de pobresa, segons deien les organitzacions no governamentals. Dic les ONGs, entre altres coses, perquè continuem sense tenir un informe social, si no fos també pels informes que fan vostès com a síndics de greuges o d'altres informes del Tercer Sector, Catalunya no té informe social. I, per tant, no tenim un recull de dades on saber com han evolucionat les polítiques d'infància. El que sí que sabem és que evoluciona la pobresa, la pobresa extrema en aquest col·lectiu.

Per altra banda, també caldria tractar la infància no com un col·lectiu uniforme. I, per tant, això fa que efectivament hi ha infants que durant la covid ho han passat molt malament, sobretot –ho deia vostè, senyora Larios– aquells que han estat o que viuen en centres tutelats, que no viuen en un entorn familiar. Aquells que pateixen violència intrafamiliar. Aquells que, fruit de la covid i el seu aïllament, doncs, han pogut patir i pateixen malalties o s'han agreujat les seves malalties mentals; infants amb famílies on els pares han perdut la feina, per tant, que han entrat en una situació molt complicada. I, efectivament, aquests han tingut o han viscut la pandèmia d'una manera molt més complicada que la resta que, d'una manera o altra, doncs, han pogut viure-la amb una certa normalitat. En cinc minuts podré entrar en poc..., en dos minuts que em queden podré entrar en poc del contingut, però faig referència a algunes de les propostes que vostès han fet, no?

Efectivament, necessitem ràpidament, ja, el desplegament conjunt de l'ingrés mínim vital i de la renda garantida de ciutadania, a poder ser, en un únic tràmit, i a poder ser, en la major part de la població que puguem aconseguir. En aquests moments estem en un 11,2 per cent de cobertura de la població més desafavorida, que està una mica per sobre de la mitjana espanyola en comparació amb les rendes garantides més baixes d'altres comunitats autònomes. I, per tant, nosaltres aquí tenim un camp per recórrer molt important.

Necessitarem del Tercer Sector, també, per arribar a més gent que ho necessita i que detecten aquesta necessitat i que, en aquests moments, no hi estem arribant tot i l'increment de les rendes garantides.

Insistim en la creació d'un comissionat per a la lluita contra la pobresa infantil. Si en alguna cosa ha destacat aquest Govern ha estat per l'acció zero per evitar la pobresa infantil en els darrers deu anys. És només a Catalunya on creix la pobresa severa infantil, només en comparació amb altres països europeus com Romania i Bulgària –ja fins i tot crec que Bulgària està en millor situació que nosaltres. I, per tant, aquesta és una vergonya com a país que no podem continuar vivint amb absoluta passivitat, que és el que nosaltres considerem que ha fet el Govern de la Generalitat de Catalunya en aquests tres anys.

Cal assegurar l'alimentació, 365 dies. Sí; efectivament vostès fan una recomanació molt interessant amb la implantació i el tancament de les targetes moneder. Nosaltres el que proposem aquí, i estem treballant en aquesta proposta, és que aquestes targetes hi siguin durant tot l'any per garantir que totes les prestacions econòmiques es fan a través d'aquestes targetes, com ja passa, per exemple, a la ciutat de Barcelona, on 17.000 persones estan rebent aquestes prestacions a través d'aquestes targetes, i garantir així l'alimentació durant els 365 dies, també l'alimentació a l'escola; però també fora de l'escola, fora de l'horari escolar. El treball per evitar la bretxa digital, sobretot la salut mental dels infants i joves, dins i fora de l'escola, amb els CSMIJ i amb els CDIAPs i també amb els alumnes amb necessitats educatives especials que puguin rebre el suport que necessiten per intentar que evolucionin amb un estàndard d'igualtat d'oportunitats.

I finalment, no puc deixar de recordar-me, també, dels infants amb discapacitat que ja han patit, diguem-ne, les conseqüències de la covid. En un segon nivell, sota el nostre punt de vista, amb especial discriminació. I que, per tant, aquí també necessiten d'una atenció important per part dels poders públics.

Gràcies.

La presidenta

(Pausa.)

Moltes gràcies, senyor Moreno. Seguidament tindria la paraula el Grup de VOX, amb la diputada Maria Elisa García. Endavant.

María Elisa García Fuster

Muchas gracias, señora presidente. Creo que ya sabe, señor *síndic*, lo que piensa mi grupo del sectarismo de su trabajo. Y esto, obviamente, no ha sido distinto. Desde VOX defendemos todas aquellas iniciativas y estudios que estén enfocados a mejorar la vida de los niños. Empecé a leer el documento pensando que me iba a encontrar con un texto serio y riguroso, y al final, me he encontrado con un panfleto ideológico, pocas recomendaciones útiles y, eso sí, mucha ideología progresista.

Como críticas: carácter ideológico del documento, que se pone de manifiesto en la introducción de la perspectiva de género en todo el texto y recomendaciones.

¿Señor *síndic*, las niñas sufren más y tienen más necesidades que los niños? ¿Va a seguir creando divisiones y enfrentamientos identitarios utilizando a los niños como herramientas políticas? ¿Qué pasa con las familias monoparentales donde la figura adulta principal es un hombre? ¿Tienen los mismos derechos o no tienen los mismos derechos que los que viven solamente con su madre? Y no sé por qué hay

que crear diferències. Usteds converteixen a les nenes en subjectes polítics. En la instrumentalització de les nenes com a arma política li quita tota la legitimitat i tota la validesa a este informe.

Otra matèria: diu que la gestió de la pandèmia va «adultocèntrica en lloc de infantocèntrica». És cert. Però és que se queden curts. No és només durant la pandèmia. La gestió pública de temes relacionats amb tota la infància és adultocèntrica. Se veu clarament en els temes de índole de gestió pública familiar; bioètica i en qüestions morals i culturals, on no es tenen en compte ni les carencies vitals ni les necessitats afectives ni morals de les nenes, sinó que simplement se tenen en compte els desitjos dels adults. No hi ha ni una sola menció de este punt en el seu document.

I ens sorprèn enormement la focalització específica que, bueno..., el monogràfic en la prevenció i reparació dels abusos sexuals infantils per part dels representants de l'Església. No dona nombres de casos, ni un dada. ¿Per què? ¿No li interessa? No sé..., i és que miro, des del 2021, en vint anys, a Espanya se han comptabilitzat, segons la CEE, 220 abusos de menors per part dels clergues en tota Espanya, mentre que, per exemple, la Fundació Vicki Bernadet va rebre 1.139 casos de abusos sexuals en menors en sol un any i sol a Catalunya.

Obviament, condemnam qualsevol tipus de abus sexual, ho faci qui ho faci, i especialment, a menors, però sembla que a usted no. Estos 1.139 nenes no li interessan perquè no fa cap mena de menció.

I com a propostes, pues mire, proposem que la propera vegada inclogui la perspectiva de família en l'informe, en substitució de la perspectiva de gènere. Creiem que la perspectiva de família està més d'acord amb els drets dels nenes i les llibertats d'educació i el benestar i la estabilitat de la família, que acaben repercutint en el benestar psicològic i material dels menors.

I ens agradaria també, alguna vegada, veure un informe monogràfic especialitzat en el creixent problema de les addiccions a les cases d'apostes, que ha fet que usted una mínima menció, ha passat de puntilles.

I ens agradaria també veure un informe, sobretot, per exemple, en l'addicció a la pornografia infantil per part dels nostres nenes. En este sentit, també me agradaria que es valorés l'exposició precoç a la hipersexualització de la societat per part dels nostres menors i la repercussió que esto està tenint en el seu desenvolupament vital.

I en este context, nosaltres valoram positivament els avenços promoguts per la llei hongaresa que protegeix a les nenes dels pedòfils, promou i salvaguarda la seva innocència i la introducció gradual del contingut afectivosexual, a més de garantir la llibertat educativa dels menors.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada. En següent lloc tindrà el paraula la Candidatura d'Unitat Popular – Un nou cicle per guanyar, Basha Changue. Endavant...

Basha Changue Canalejo

Moltes gràcies. La nostra intervenció serà molt breu, perquè en general estem molt en concordança amb les conclusions que presenta el síndic amb aquest informe i amb les recomanacions que fa a la conselleria, si més no, les nostres preguntes sobre com farà la conselleria el seguiment d'aquestes recomanacions, doncs, les entrarem directament, no?, cap a la conselleria.

Creiem –i així ho vam expressar també en el darrer Ple– que és imprescindible prendre amb urgència i amb molta celeritat les mesures per garantir els àpats durant l'estiu. Per garantir aquelles condicions d'aquells infants que han quedat o quedaran desatesos amb el tancament dels centres escolars per ser aquests centres on tenen garantit aquest àpat diari.

Sí que ens agradarà saber, com així ho expressarem a la conselleria, de quina manera es garantirà aquest àpat a través..., si és de les targetes moneder, a través de la vinculació no a les ajudes de menjador sinó a qualsevol altre tipus de vincle que pugui fer-les efectives. Estem molt d'acord, també, amb l'anàlisi de l'adultocentrisme que ha marcat en general totes les polítiques d'infància i família. Únicament llavors fer..., constatar el nostre agraïment al síndic i al seu equip per desenvolupar aquestes recomanacions. I un parell d'apunts, només. Potser en aquest context d'actualitat, el Partit Socialista no era el més indicat per reclamar qüestions sobre la Sindicatura, donat l'escenari que tenim ara mateix a Barcelona i la substitució, precisament, del síndic. Per tant, ens ha semblat interessant aquesta aportació per part seva sobre la rigorositat del procés de selecció de la Sindicatura.

I senzillament això, indicar que molt agraïts per la feina, que farem la fiscalització corresponent a la conselleria per veure com es desenvolupen aquestes recomanacions, que també compartim, no només, sinó anar amb mesures específiques sobre els recursos dels que s'han de dotar els serveis socials bàsics, a través..., sigui de contractes programa o a través de dotacions directes per garantir que tot el que fa falta específicament, els recursos humans que fan falta per desenvolupar totes aquestes mesures siguin proveïts, ara que comencem a treballar els pressupostos del 2022. Per part nostra, és tot.

Gràcies, bon dia.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada. En següent lloc té el torn el Grup Parlamentari En Comú Podem, amb la diputada Jessica González. Endavant.

Jessica González Herrera

Bon dia. En primer lloc, agrair al síndic, al seu equip, per venir a explicar-nos aquesta situació d'afectació de la pandèmia. Afegir-nos també al reconeixement de les professionals i els professionals, sobretot de serveis socials i de totes les entitats que fan atenció a la infància, perquè han fet una feina ingent, no sempre a l'alçada de la que ha fet l'Administració, en aquest cas, la Generalitat. Ens doneu moltes alertes, ens poseu molts deures. I des d'aquesta comissió i des d'En Comú Podem, vetllarem per tal que es compleixin. Tot i que l'augment de pressupost, l'augment de recursos que vosaltres recurrentment esmenteu en diferents apartats a l'informe, l'estem demanant fa molts anys i encara no s'ha complert. Però bé, seguirem en aquest sentit.

Entrant en temes concrets, sobre la gestió adultocèntrica, hi estem totalment d'acord. L'opinió dels adolescents, dels infants i dels joves no s'ha prioritzat. I s'ha tingut una actitud molt paternalista, tot i tots els sacrificis que també es van fer des de la infància i l'adolescència. I això no es pot tornar a repetir. Vosaltres parleu de generar campanyes per sensibilitzar, de la importància d'escoltar els infants, el jove. Nosaltres creiem que més enllà de campanyes són decisions polítiques, també, de com, de quin paper i quin pes se'ls dona en institucions com el Parlament de Catalunya i en processos que es puguin desenvolupar des de la conselleria. I que aquest adultocentrisme ha de partir, també, d'una acció de Govern que posi aquestes opinions i la perspectiva de participació de joves i infants i adolescents al centre de les polítiques que els afecten a ells mateixos.

En concret, temes que heu parlat d'enfortir polítiques d'exclusió, exclusió social infantil, totalment d'acord en articular sistemes integrats a prestacions per combatre la pobresa infantil. Nosaltres, de fet, hem proposat una modificació de llei de la renda garantida de ciutadania que va exactament en aquest sentit, de la complementarietat amb l'ingrés mínim vital, que s'ha de fer ja. En l'augment de la prestació per fills a càrrec, doblant-la a petició de moltes entitats que, com Save the Children, han treballat en aquest sentit, una prestació d'habitatge, no?, que també parlem d'exclusió social quan parlem de la problemàtica que tenim d'habitatge. I aquí, considerem

també que és imprescindible posar la mirada i fer polítiques importants en el fora escola, no? heu parlat de l'escola; però parlem, també bé, del fora escola. I es parla molt, tot i que no es fan polítiques molt en aquest sentit, de segregació escolar, però també hi ha segregació en el fora escola, no?, condicionada per l'accés als recursos. I aquí cal una clara perspectiva de classe i que trenqui amb aquesta segregació.

Pel que fa a l'acompanyament en cures d'infants i famílies, totalment d'acord amb la lectura que feu en termes de salut mental. S'està parlant molt de la salut mental dels joves i és una prioritat, però també la infància té unes mancances i la manca de recursos de la Generalitat en aquest sentit és bastant evident. No pot ser que l'SMIJ funcioni donant atencions de quaranta-cinc minuts un cop per mes, com tantes vegades passa.

I, per anar acabant, i en la línia que compartim motlles de les consideracions i recomanacions que feu en aquest informe, a part de la informació que aporteu, dir que dels joves migrats sols se n'ha reduït un quaranta per cent la quantitat, no tenim més informació de com específicament..., quins són els efectes de la pandèmia, no només en l'atenció, sinó en tots aquests aspectes que es toquen per a la resta de la infància, a nivell de l'atenció psicosocial, a nivell del model d'acollida, que té moltes mancances i m'agradaria que en el vostre torn de rèplica ens pugueu donar una mica de llum sobre aquest tema.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada. En següent lloc és el torn del Grup Parlamentari de Ciutadans, amb el diputat Joan García González. Endavant.

Joan García González

Gràcies, presidenta. Doncs jo sí que començaré també primer agraint, evidentment, el treball que ha fet la institució sobre la infància, la situació de la infància, però sí que voldria, com hem fet sempre des de Ciutadans els últims dos anys, com a mínim, doncs, demanar que es renovi aquesta institució, senyor Ribó. Porta vostè disset anys. Crec que està..., és suficient el temps que porta vostè davant..., al capdavant d'aquesta institució i creiem que hi ha una renovació. A més, vostè la vol. Per tant, no hi ha cap problema perquè, quan vulgui, doncs, pugui deixar-la i donar pas als seus adjunts i al seu equip. Per tant, doncs, li demanaria, en nom del meu grup, que doni aquest pas i també crec que és per responsabilitat nostra com a grups parlamentaris, doncs, fer aquesta renovació que esperem fa dos anys i que la legislatura passada no es va poder fer.

Segon. Crec que hem de constituir ja la comissió d'infància, crec que aquesta compareixença hauria d'haver estat allà, i crec que és important que ho faci. Jo li he comentat allò d'abans, senyor Ribó, i espero que ho tingui en consideració. Sempre li hem demanat, des de Ciutadans, i ho continuarem fent. No vull dir-li que marxi, però si vostè vol marxar, doncs, no hi ha cap problema perquè marxi. Que ho sàpiga.

Continuarem. Sobre la situació de la infància, crec que l'informe és bastant directe i crec que és bastant realista, en aquest cas. La situació de la infància és..., crec que és nefasta i ha empitjorat amb la pandèmia. I, de fet, jo mirava la intervenció –tenim pocs minuts–, però mirava la intervenció que va fer la meua companya, Eli Valencia, a la última presentació de l'informe i hi ha coses que no han canviat. I crec que, tot al contrari, han empitjorat. Vostè ho diu, vostès ho diuen a l'informe, que la millora macroeconòmica del 2014 al 2019 no ha suposat una millora de la situació de la infància, tot al contrari. Al final, el que hem viscut o el que estem vivint és que la situació de la infància, sobretot el que és la pobresa infantil, doncs, està en uns percentatges molt alts i, a més, hi hem de sumar que la pobresa infantil severa, la més greu, doncs, està incrementant-se a Catalunya, que és una cosa que no passa en altres comunitats autònomes d'Espanya.

Per tant, crec que és important que posem, en aquest cas, recursos, que posem a treballar el Govern. Això ja, evidentment, no és per vostè. Vostès han fet el treball, han fet la seva anàlisi, la diagnosi, i nosaltres aquí ja ens estem dirigint directament a tot allò que no ha fet el Govern i hauria d'haver fet.

Una altra cosa que no ha fet el Govern, el desplegament reglamentari de la llei d'infància. Quant més hem d'esperar? Molt de temps més? Li he demanat al síndic que deixi el seu espai a la institució, però que també li hem de demanar al Govern que faci el seu treball.

Hi ha temes com el que s'ha parlat, de la baixa incidència de les famílies d'acollida a l'hora de donar el servei a aquells nens que no tenen família i que està regulat i que podríem desplegar en aquella llei d'infància. I com que no ho hem fet, doncs, aquests, diguéssim, recursos de protecció no s'estan portant a terme. I sincerament, és un greuge que des del Parlament hem sofert com a legislatiu per part de l'executiu en tots aquests anys.

Per tant, demanem al Govern que faci aquest desplegament. El sistema de protecció, tal com he comentat abans, les famílies d'acolliment o l'acolliment familiar posa l'informe que només és un catorze per cent, i que pràcticament tot l'acolliment es realitza en centres. Crec que és una situació problemàtica molt greu, especialment quan es tracta l'afecció a nens més petits de sis anys. Per nosaltres aquesta és una de les vinculacions més importants que hem de posar en evidència.

Dos temes més que crec que també són molt importants. Un, bàsic, essencial: transparència. Hem demanat sempre transparència amb les subvencions que es realitzen a totes les fundacions i a tot el sistema de protecció, que pràcticament és el noranta per cent del mateix i aquí no hem vist, a l'informe, que es demani aquesta transparència per part de l'executiu a l'hora de donar aquests diners o aquests fons o aquests recursos. I a això hem de sumar, doncs, el que hem demanat altres vegades, que és una auditoria de la DGAIA. Que la DGAIA funciona de forma inadequada i necessitem aquesta, diguéssim, auditoria.

Finalment, molt important, crec que se n'ha parlat, però ho vull deixar palès, hem de posar més recursos per lluitar contra la violència infantil. Crec que el model integral d'atenció centralitzat és el més adequat en aquest cas. I un tema molt important, que vam parlar l'altre dia al Ple –i acabo, presidenta–, les llistes d'espera. En això estic d'acord amb el síndic, no podem tenir llistes d'espera en l'emergència habitacional quan es tracta, a més, de l'afecció que hi ha als infants i als nens i nenes de Catalunya.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. En següent lloc, té la paraula el Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, amb el diputat Ferran Roquer. Endavant.

Ferran Roquer i Padrosa

Gràcies, presidenta. Gràcies, síndic; gràcies, síndica adjunta per l'acurat, exhaustiu i pertinent informe que ens han vingut a presentar. Hi ha una dita que diu que sempre plou sobre mullat, eh? I el confinament a casa de nanos, d'infants, ha afectat més aquells que viuen en espais més petits; aquells que viuen en unes condicions ambientals més complicades; aquells que estan..., que viuen en espais més massificats. En general, a aquells infants més desfavorits.

Ho deia el síndic i algun grup també s'hi ha referit. La crisi de la covid ha impactat sobre un àmbit en el qual les coses estaven bastant malament. El trenta-u per cent dels infants estaven en risc de pobresa infantil, segons els termes de l'Arope, o prop del nou o el vuit; el 8,6 per cent em sembla recordar, estaven en pobresa material severa. Per tant, la covid sí que ho ha agreujat, però ha agreujat ja una situació que ja existia.

Els 267 milions d'euros que de gener a octubre, la mateixa quantitat que tot el 2019 es va fer servir en favor de la infància i de la renda garantida de ciutadania segurament no han estat suficients com per poder sufragar tots els efectes que ha tingut. Ens preocupa. Ens preocupa molt la incidència que pot tenir sobre els infants els problemes d'habitatge que es derivaran de la crisi econòmica que tenim.

La suspensió de classes..., no puc parlar dels deu aspectes que vostès tracten a l'informe, però la suspensió de classes, evidentment ha creat una..., ha fet un gran impacte sobre els infants. I vostès parlaven d'aquella contraposició de drets, no? I d'aquella ponderació, que no se sap ben bé si es va fer correctament la salut i l'anar a classe i no anar a classe.

Però ens ha preocupat especialment una cosa, que és el seu efecte sobre l'abandonament prematur d'aquelles persones que anaven a classe, sobretot els adolescents. Potser els que estaven ja prop dels setze anys i que, el fet de desenganxar-se l'últim trimestre del 2019 va fer que no s'enganxessin al curs següent, quan la formació determina com es guanyaran la vida, en quina mesura es guanyaran la vida. I vull donar una dada, en aquest cas de la comarca de l'Alt Empordà: el 31 per cent dels aturats de l'Alt Empordà només tenen formació fins a estudis primaris. Per tant, això que sincerament, aquest diputat no havia pensat, ha estat un efecte no desitjat important i que hauríem de mirar de pensar com solucionar-lo.

La bretxa digital. Quan es reprèn el curs de forma telemàtica –ho diu al seu informe– el 20,8 per cent dels infants, deu a quinze, que viuen en llars, la renda de les quals és inferior a 900 euros, en els últims tres mesos no s'han connectat a internet. Hi ha una gradació, que no recordo ara a l'informe, però acaba amb els infants de famílies que tenen una renda superior a 2.500 euros, que aquesta dada del 20,8 és l'1,4, només és l'1,4. Per tant, existeix aquesta bretxa digital.

Una cosa del seu informe que hem d'abordar, hi hagi pandèmia o no hi hagi pandèmia, són els riscos i les desigualtats en l'ús de les TIC. La bretxa digital existeix, n'acabem de parlar. Els excessos i les addiccions dels joves a les pantalles en els jocs i el mal ús que fan d'internet s'ha d'abordar. Tots ho coneixem, sabem que existeix, però continua. I els dèficits de privacitat per part de les empreses que fan servir les nostres dades –les dades dels infants i les que no són d'infants– com volen. Per tant, totes aquelles recomanacions que vostès fan de la remodelació del codi de comerç, etcètera, s'haurien d'afrontar i s'haurien d'afrontar de pressa totes.

I només vull parlar d'un tema a què es referia el senyor García abans que jo, és la incidència de la crisi en el sistema protector. La DGAIA té 8.345 infants tutelats; 953, el 14,8 per cent, estan en família aliena; 2.400, el 30 per cent, en família extensa. I tenim 4.913 infants, el 60 per cent pràcticament, que estan en centres. Molts d'aquests nanos tenen menys de sis anys. Jo crec que hauria de ser aquesta legislatura..., ens hauríem de conjurar tots en aquesta legislatura perquè sigui la legislatura de l'acolliment familiar. Les persones, els infants estan bé en famílies, i per això s'haurien d'equiparar les compensacions a famílies alienes i a famílies extenses. I s'haurien d'equiparar, en certa manera, a les inversions que es fan en centres, els nanos que estan en centres, respecte als que estan en famílies acollidores.

Deia el president Torra que aquesta crisi ens faria adonar que estàvem equivocats en moltes coses, que fèiem moltes coses malament i que en sortiríem enfortits. Espero que una de les coses en les quals sortim enfortits sigui el tractament que donem a la infància.

Síndic, síndica adjunta, reitero l'agraïment pel seu informe, perquè sempre és important treballar sobre dades i parlar sobre dades per fer-nos un captament de la realitat d'un sector, en aquest cas, de la infància.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. Per finalitzar aquest torn dels grups parlamentaris, té la paraula el Grup d'Esquerra Republicana, amb el diputat Bartomeu Compte. Endavant.

Bartomeu Compte Masmitjà

Perdó, la intervenció la farà la Najat avui...

La presidenta

Endavant, Najat.

Najat Driouech Ben Moussa

Gràcies, presidenta. Sí, en aquest cas, el meu company portaveu em dona l'oportunitat de defensar jo mateixa aquest informe del Síndic.

Abans de començar, també em sumo als agraïments, evidentment. I donar les gràcies al síndic i al seu equip i a la senyora Larios per aquest informe tan exhaustiu. Un informe que, de ben segur, ens és molt útil als diputats i diputades que estem i creiem i treballem els drets en la protecció de la infància. I també em vull sumar, com ha fet la companya Jessica González, a totes les treballadores i treballadors que, en marc de pandèmia, no han deixat tampoc de treballar; en ple confinament no han deixat de treballar per... –com hem dit, el que hem estat discutint i que és l'objecte d'aquest informe– garantir els drets dels infants. I em refereixo a aquelles treballadores socials, aquelles educadores socials, aquelles psicòlogues, aquells educadors, educadores, integradors socials. A tots i cadascun d'ells, des d'aquí, també els vull enviar aquell aplaudiment que no sortíem a aplaudir-los.

Dit això, voldria dir que, per nosaltres, el Grup d'Esquerra Republicana, evidentment, comparteix el fons i part important dels punts que ens descriu l'informe. Però també crec que seria coherent, almenys per la part que em toca, que soc el grup que dona suport al Govern i que abasta, també, a donar suport al Govern a l'anterior legislatura i tenint especial, diguem-ne, incidència i presència en l'àmbit de la infància en aquest Parlament com a presidenta de la Comissió d'Infància, a mi també m'agradaria poder dir que part del que comenta l'informe, m'agradaria també visualitzar part de la feina que han fet, el Govern, en el marc de garantir aquests drets de la infància. Més en un context de pandèmia, un context complex. Un context que mai abans, d'alguna manera, ens hi havíem trobat i que crec que els departaments del Govern que els va tocar liderar en aquell moment..., sobretot en la part més profunda o més complicada de la pandèmia, van estar a l'alçada.

I per això, voldria destacar alguns punts que l'informe també en parla. Per exemple, quan parlem sobre els punts de la gestió adultocèntrica de la pandèmia, no? Doncs a nosaltres aquí ens agradaria destacar que, amb relació als infants o adolescents en situació o risc d'exclusió social, el pressupost s'ha quadruplicat respecte als darrers anys. I aquí, s'hi van destinar 1,15 milions d'euros. De la mateixa manera que es va obrir el primer Servei integral d'atenció als infants i adolescents víctimes d'abusos sexuals a Catalunya. Un centre que, voldria recordar, que és pioner a tot l'Estat i que l'essència o el que vol, d'alguna manera..., o que persegueix, és poder aglutinar en un mateix espai tots els recursos i tots els professionals perquè l'infant no hagi de repetir i passar per altres serveis que no sigui en aquest. I aquí, jo crec que és un punt que m'agradaria...

I ja que ho vaig treballar, igual que és pioner, jo crec que és important assenyalar aquesta capacitat, també transversal que ens ofereix aquest punt i que esperem que sigui l'inici de molts altres punts. I és que s'hi pugui treballar de manera conjunta en aquests casos, des dels jutjats, des de les comissaries, des dels hospitals i, per què no, des dels serveis d'atenció a la infància.

També voldríem destacar..., en l'àmbit o els reptes del tema de la presencialitat i contra la desigualtat a l'escola. Mirin, nosaltres ens sentim molt orgullosos del Pla d'escoles obertes. Crec que..., i d'aquí li hauríem..., a nivell personal, que vaig ser-hi, en aquelles reunions, vull enviar l'agraïment a la tasca que va fer, tant la secretària general d'Infància, la senyora Georgina Oliva, com el conseller Bargalló, creient i apostant que les escoles eren segures i que havien d'estar obertes.

I, per això, volem també incidir i recalcar que per nosaltres, el Pla d'escoles obertes ha sigut i és un èxit. I que mentre que altres països europeus veïns no ho van veure com a prioritari. Jo crec que nosaltres aquí ens podem sentir orgullosos. Que és que no hem d'oblidar que és un dret bàsic el dret, diguem-ne, a garantir l'educació. També voldria parlar que es van recuperar les inversions en educació, de zero a tres anys. Tot passant d'un pressupost de zero a 70 milions d'euros, en una etapa educativa clau per al desenvolupament dels infants i la igualtat d'oportunitats, com molt bé deia el company Roquer, no? Intentem garantir en aquesta primera fase de la vida aquest accés igualitari i equitatiu a tots els infants per també, per què no?, poder també treballar en aquesta futura..., aquest futur abandonament o absentisme escolar. Que malauradament acaba marcant, ens agradi o no, el futur i el present de la nostra infància i la nostra joventut.

Entenc que m'he passat un minut. Però jo voldria acabar, si no us sap greu..., respecte a un tema per mi que és important. I és l'àmbit sobre la desigualtat i els riscos de l'ús de les TIC per part dels infants i adolescents davant del confinament. Crec que és un tema greu. Crec que és un tema que hauríem..., i les que som mares ho podem dir, de començar a veure com enfoquem aquest tema. Només cal veure les imatges o el vídeo o les expressions d'un youtuber, recentment, amb unes expressions totalment denunciatives i que hauríem de veure com podem mitigar, com podem treballar aquesta desigualtat. I com podem garantir que els nostres infants puguin accedir a aquesta informació de manera que sigui una informació realment important i segura. I no com ho estan veient.

I per acabar, presidenta. Em perdonaran..., i jo li agraeixo, síndic, que l'informe sigui amb perspectiva de gènere. Evidentment. I li acabo dient, tal com s'ha acomiadat de mi aquest matí el meu fill de dotze anys, de camí al campus. Diu: estic content, mama, perquè al campus tenim igual nombre d'educadores o monitores que d'educadors o monitors. Amb això vull dir que la perspectiva de gènere és important per a la nostra infància i per garantir drets futurs, també.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Gràcies. Un cop acabat el torn dels grups parlamentaris, el senyor síndic té l'oportunitat d'intervenir per poder donar resposta a les qüestions plantejades.

El síndic de greuges

Gràcies, presidenta. Potser em diran ingenu, però encara em sorprèn que en uns debats sobre temes tan importants com infància es plantegi un tema que està absolutament a les seves mans, que se'n diu renovació. És una cosa tan senzilla com que es llegeixin l'Estatut, la llei del síndic, el Reglament i vegin que la responsabilitat que tenen els parlamentaris sobre tots els organismes que hi ha avui a Catalunya –i no vull entrar en el jardí de l'Estat espanyol–, per ser renovats, en els terminis que estan fora de mandat..., o perdó, amb els mandats que estan fora de termini, és de vostès. I de ningú més que de vostès. De les parlamentàries i els parlamentaris. I això els ho recordo amb la corresponent notificació a la presidència de la cambra i als grups parlamentaris.

I també els recordo –perquè sembla que vostès potser no tenen tanta necessitat de saber-ho, perquè no pertanyen a la Comissió del Síndic– que aquest tema el vam presentar monogràficament en sessió, els principis que avui hi ha a tot Europa sobre els síndics, sobre els defensors, són del Consell d'Europa, eh? I són obligatoris arreu, perquè han estat aprovats pel Consell de Ministres, que diu clarament: que «un càrrec elegit no deixi el càrrec fins que aquell que l'ha elegit no el substitueixi». Perquè en els sistemes pseudodemocràtics, una forma de minorar la democràcia és pressionar, pressionar. No per les vies institucionals, constitucionals, estatutàries, internacionalment establertes, sinó per tot tipus d'erosió fins que algú llença la to-

vallola. Jo he tingut col·legues en altres comunitats autònomes d'Espanya, que han acabat llençant la tovallola. I han perdut molt.

Hi hem perdut tots, perquè ha perdut el sentit de la institució. No la persona que ha acabat llençant la tovallola, que segurament ha anat a una ocupació molt més important. No. Hem perdut els que creiem de debò en el sentit institucional. I més en un camp tan important com els drets, eh?

Ara, si del que es tracta és de criticar i la crítica és molt sana i necessària, l'acció d'una institució els animaria a fons. Perquè, davant de l'única institució que la senyora Larios o el senyor Ribó, l'adjunta i el síndic es deuen, són vostès. Els únics que ens poden exigir comptes són vostès. Els únics que ens poden exigir comptes són vostès. Som una institució que neix del Parlament i que a l'únic lloc que ha de responsabilitzar-se és al Parlament –des del primer euro que té la institució, informes mensuals de la interventora i de l'auditoria, etcètera, fins a qualsevol resolució o resposta a una queixa concreta, passant pels grans temes dels informes.

I aquí en tenim un de molt important, que és la infància. I vostès són els que, en aquesta sessió, i amb el temps que han decidit dedicar-hi, i en l'hora en què han decidit ubicar-lo, són vostès que ho han decidit. Per això, jo els he recordat que hi podia haver una comissió d'infància, també, i espero que hi sigui en el futur. I que potser podríem tenir més temps. Però amb la importància d'aquest tema són vostès que han d'entrar a fons a dir: ho ha fet bé o no ho ha fet bé, el síndic de greuges, la defensa dels drets dels infants. I aquest és el debat. Amb un afegitó. Després, en el que no hagi fet bé, plantejar-ho amb crítica i mirar d'esmenar-ho. I en el que sí que creguin que és correcte, impulsar-ho al màxim després. Perquè es compleixi en els programes corresponents legislatius i executius, no? És un tema importantíssim, el que avui tenim a debat. I jo els demano que tot el que pugui ara puntualitzar sobre les seves intervencions, dels diversos aspectes de l'informe, acompanyi aquesta tasca necessària, que només la poden fer vostès, d'aplicar-la amb proposicions de llei, amb interpellacions, amb mocions, etcètera.

Nosaltres –i seré tan ràpid com pugui respecte als temes que han sortit– tenim una munió immensa d'actuacions i defensa dels drets de les unitats monoparentals, siguin amb un home o amb una dona, i d'exigència constant de transferències de noves dotacions, d'equiparació, etcètera. I els convido que ho repassin en els arxius del Síndic. I també els proposo que, si algú creu que en aquest tema encara hem d'anar més lluny, com en d'altres, estem a la seva entera disposició. Dir categòricament que hi ha un immens –i ho dic tres vegades– desequilibri per desigualtat de gènere. Immens. Com hi és en altres àmbits de la societat; però en aquest, encara especialment més important subratllar-ho, i anar-lo tancant. I anar-lo superant, no? També dir que fa molt de temps que el Síndic institució demana acolliment familiar; en família pròpia, aliena, extensa. Ho demanen els experts, és que ho diuen els experts, que és la millor solució quan tenim un desequilibri de cara a centres d'acolliment.

Vàrem aconseguir, lluitant-hi, que anéssim pujant l'edat perquè es pogués anar als centres. Perquè ens trobàvem i ens trobem encara amb casos de pràcticament nadons que van a parar a centres, eh? Però aquest és un tema que el reiterem tantes vegades com calgui, perquè ens el creiem, perquè ens donen la raó tots els que ho han estudiat i perquè és una evidència que és una mancança de drets. És importantíssim el tema de l'acolliment. I, a més, dona més eficiència, inversora, fins i tot. Amb menys cabals, dona millors resultats. Això està demostradíssim; que és la paradoxa. Ja sé que costa molt trobar famílies d'acolliment, però dediquem-hi més esforços i més programes per..., i més ajuts, perquè això sigui real.

S'ha parlat puntualment de coses que afecten l'escola. Els recordo –ningú ho ha citat– que tenen un informe monogràfic sobre escoles d'alta complexitat amb covid.

Em sorprèn que no ha sortit a cap de les seves intervencions. És un informe importantíssim, on es demostra que les escoles d'alta complexitat són la ventafocs del nostre sistema educatiu. Dins del marc global de la segregació, i celebro que a em-

penta..., a impuls de la institució del Síndic ja portem tres anys avançant en les mesures del Pacte contra la segregació; problema número u que té l'escola a Catalunya, el més important; un apartat encara més important dins de la segregació és a les escoles d'alta complexitat, i més, quan hi ha pandèmia. I, per tant, els demano també en aquest repàs, per fer-nos crítiques o per proposar mesures, que tinguin en compte aquest informe sobre les escoles d'alta complexitat. I, per suposat, el Pacte contra la segregació. I òbviament, un apartat molt important aquí és el lleure, és el lleure.

Demana-riem que el lleure fos part integral d'aquest sentit dels drets dels infants i adolescents i del dret a l'educació. I que no fos, com fa uns anys, que ens pensàvem que era un passar l'estona divertida i com ocupem les vacances. I les desigualtats que avui trobem encara, com he citat abans, en el tema de lleure.

S'ha parlat de l'abús sexual a l'Església. Miri, nosaltres fa molts anys que treballem en el tema de l'abús sexual i presentant al Parlament informes sobre aquesta qüestió. Potser alguns no tenen memòria, però els recordaré el que va ser el cas Alba, eh?, d'abús sobre menors i infants, que van entrar en coma a l'Hospital Vall d'Hebron. I de tota la cascada de protocols que hem anat promovent i instruint, divulgant a partir d'aquí. I com hem anat combatent, en tots els àmbits, també l'educatiu, el possible abús sexual o els possibles abusos sobre menors.

I ja que s'ha citat l'Església, també els recordo que vostès tenen damunt de la taula un informe sobre abús sexual a l'Església. Molt recent, sí. No em recordo de quan era, però deu fer màxim un any. Fet amb una comissió d'experts d'alt nivell i amb tot el que té el Síndic. El tenen vostès. És el primer que es fa a tot l'Estat espanyol. És el primer que ha fet un defensor. I hi entra a fons. I ha dialogat amb tothom. I hi ha casos. I dona receptacles per continuar el treball. I els diposita a les seves mans, com s'ha fet en altres democràcies, ens hem inspirat en altres sistemes democràtics. I estem esperant que el Parlament es desvetlli, l'agafi i comenci a treballar allò que pot ajudar a fer front a aquesta problemàtica.

Per suposat que nosaltres també estem a l'aguait de les transferències que puguin rebre fundacions i tot el que és l'ús dels diners públics –no era el motiu de l'informe d'avui, però sí que hi trobaran moltes accions.

No tinc altre remei que recordar-los que un dels punts és sobre menors immigrants no acompanyats i sobre... –que és ja una terminologia una mica passada–, sobre menors i immigració. La importància d'aquest tema, la importància que acabem amb aquest llimb; que els tutelem i després queden en el no-res, alegals, i és responsabilitat nostra i és responsabilitat de tots els que estem aquí impulsar mesures per fer-hi front.

O la necessitat de conèixer realment aquesta realitat i coordinar totes les administracions. Les TIC, ja s'ha dit, és importantíssim.

Els recordo que just abans de la pandèmia, el Síndic institució va organitzar un seminari mundial sobre intel·ligència artificial i drets humans, i un dels aspectes que es va tractar és aquest.

I els recomano que, quan puguin, mirin al nostre web tot el que es va dir en aquell seminari per part d'autoritats d'arreu del món que van venir, amb experiències, que òbviament van avançades a nosaltres.

Però jo acabaria amb una reiteració. Si us plau, facin seguiment del Síndic en tot el que creguin que fa malament i critiquin-ho tant com puguin, perquè ens ajudaran a esmenar errors que cometem, segur. I del que aquí hi hagi de positiu, per impulsar-ho, que ara els toca a vostès. Els garanteixo que nosaltres anirem seguint i pedallarem a fons perquè això que plantejem es tradueixi en acció política i en mesures, començant per les pressupostàries, que depenen de vostès.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor síndic. Llavors, continuarem amb la comissió.

Informe del Síndic de Greuges titulat «Els drets d'infants i adolescents: centre d'atenció en les separacions conflictives»

360-00036/12

Passaríem al segon punt de l'ordre del dia, que seria la presentació també de l'Informe del Síndic de Greuges titulat «Els drets d'infants i adolescents: centre d'atenció en les separacions conflictives»

El síndic de greuges

Presidenta, en aquest apartat faríem al revés. Començaria l'adjunta i continuaria jo mateix.

Gràcies.

La presidenta

Perfecte.

L'adjunta per a la defensa dels drets de la infància i l'adolescència

Bé; doncs passem a la presentació de l'Informe sobre els drets dels infants i adolescents com a centre d'atenció en les separacions conflictives, que és el que hauria de ser, el que diu el títol no és sempre el que és. Els processos de separació i divorci entre progenitors amb alta conflictivitat i en situacions d'enfrontament afecten clarament drets i necessitats dels infants, en la mesura en què moltes vegades són instrumentalitzats, dipositaris d'angoixa i patiment amb efectes negatius en la seva estabilitat i en el seu desenvolupament personal.

Aquesta instrumentalització mereix, al nostre parer i a partir de l'experiència de rebre moltes vegades queixes, plantejaments, la major part dels casos, he de dir, de dones amb relació a situacions de conflictivitat en processos de separació, i amb la dificultat d'intervenir en tots els serveis que fan la seva feina amb relació a aquestes situacions. Des de l'àmbit social, des de l'àmbit judicial, des de l'àmbit educatiu. De vegades, de salut.

Doncs, moltes vegades ens trobem que, malgrat que aquestes intervencions tenen unes característiques que dificulten també extremadament la intervenció del Síndic. Perquè, doncs estan..., són processos judicialitzats; són processos de molt patiment, de molta angoixa i que, diguem-ne, després, al llarg de l'explicació, doncs, veuran una mica quines són les mancances i les insuficiències i la multiplicitat d'intervencions. Però moltes vegades ens trobem amb situacions en les que aquest conflicte parental afecta de manera molt intensa drets dels infants i la seva salut emocional i el seu desenvolupament.

Atesos l'abast i l'impacte d'aquestes situacions de conflicte, per això vam considerar necessari fer aquest informe extraordinari. Amb voluntat pedagògica i amb voluntat de reflexió conjunta entre tots els òrgans i agents implicats per a la millora i abordatge més holístic d'aquestes situacions, en interès superior dels infants.

I també pretén visibilitzar aquest patiment dels infants, immersos en aquestes situacions. Moltes vegades, estem davant de dues parts que litiguen per assolir certs drets i manca l'atenció específica per aquell més dèbil i per aquell que tindrà més conseqüències amb aquella litigiositat. Per tant, la finalitat d'aquest informe és identificar i examinar en profunditat les problemàtiques presentades. Segurament tampoc podem explicar-ho amb l'abast i l'exhaustivitat que és a l'informe, per mitjà de l'anàlisi del paper i l'actuació dels diferents serveis i administracions públiques en situacions altament conflictives que es puguin produir en qualsevol tipus de model familiar.

Jo els explicaré les..., a banda d'aquest plantejament inicial, quins són, a parer de l'informe i del síndic, els principis d'actuació per a l'abordatge d'aquests processos de separació. En primer lloc, hem de partir de la base del dret de l'infant a no patir els efectes negatius que genera la conflictivitat crònica entre els progenitors. Ja els deia, els infants pateixen situacions que perduren i es transformen en depressions,

baixa autoestima, conflictes de lleialtats, ràbies, angoixes, pors. I aquests efectes es manifesten a curt, mitjà i llarg termini.

Ajudar els infants i adolescents i els progenitors és una tasca en què els professionals que atenen els infants poden tenir un paper importantíssim per reduir el risc que pateixin aquests efectes, que pateixin psicopatologies. De fet, la pròpia Llei d'infància, la 14/2010, estableix com un element de risc el conflicte crònic i obert entre els progenitors, separats o no, quan avantposen les seves necessitats a les de l'infant i adolescent.

Per tant, no és un conflicte només entre privats, no és un conflicte que hagi de tenir només una resposta juridicollegal, ja que té components de fons emocionals que s'han d'abordar en interès dels infants. Per tant, tots els serveis intervinents han de reflexionar de com avançar cap un abordatge pluridisciplinari integral, que pugui ajudar a treballar de manera prèvia, simultània, o posterior al conflicte subjacent al procediment judicial. Que de vegades, la resolució judicial resol un procediment, però moltes..., no els diversos vessants relacionals.

En segon lloc, interès superior de l'infant. Totes aquestes situacions s'han d'abordar d'acord a l'article 3.1 de la Convenció de drets dels infants, que estableix que totes les accions que concerneixen l'infant han de ser abordades, doncs..., i també aquesta, en interès superior de l'infant. És un assumpte, hi insisteixo, que depassa l'àmbit privat, familiar i concerneix totes les administracions, òrgans i entitats implicades en l'abordatge d'aquestes situacions.

En tercer lloc, tercer principi o dret. L'escolta de l'infant. La Convenció reconeix aquest dret, les nostres lleis, també, i el Síndic rep queixes i coneix supòsits en els que no hi ha una escolta adequada. Per tant, cal garantir aquesta escolta adequada i cal garantir la formació i supervisió de professionals que duen a terme aquesta escolta.

I en quart i últim lloc, com a principis amb els que s'han d'abordar aquestes situacions: el dret de l'infant a mantenir contacte directe amb ambdós progenitors. L'infant té dret a mantenir el contacte i el vincle amb ambdós progenitors. Per tant, és un dret reconegut a la Convenció, a l'article 9, és un dret de relació, de trobades i comunicació amb el que hi conviski i amb els que no conviski de manera regular. I és un dret que decau només en funció del seu interès primordial. A ningú se li escapa que hi ha situacions que sí que justifiquen una reducció o una privació d'aquesta relació.

Però, amb caràcter general, s'ha de treballar conjuntament. I en aquest sentit, s'ha de treballar també amb perspectiva de gènere perquè la instrumentalització dels infants per fer mal, moltes vegades a la parella, moltes vegades la mare, és un cas que és molt preocupant. I és un cas que moltes vegades tenim situacions en què s'impedeix aquesta..., a través de diverses situacions i utilització de procediments, normalment els casos que hem tingut, que coneixem són casos de dones. I aquesta setmana hi havia en un mitjà de comunicació una associació creada per les dones que se'ls ha privat de contacte amb els seus fills. Mares que explicaven haver passat anys, tres, quatre, cinc o més anys sense poder tenir accés i contacte amb els seus fills, perquè han estat, doncs, manipulats. I la figura de la mare s'ha anul·lat en aquest conflicte. Per tant, s'ha d'abordar també amb perspectiva de gènere.

I el segon punt de la meua intervenció és exposar-los, de manera molt resumida, perquè no puc estendre'm, les principals problemàtiques que nosaltres rebem al Síndic i que segurament ens en deixarem alguna, perquè són molts els conflictes, més enllà del conflicte molt crònic a què els feia esment ara, darrerament, no? Aquelles situacions més extremes on no hi ha relació. El dia a dia i els conflictes que es plantegen. El primer és la pròpia dificultat per garantir el dret a tenir el contacte. Moltes vegades algun dels progenitors ens ve i ens plantegen queixes per la dificultat de tenir aquest contacte. De vegades amb incompliments de resolucions judicials. A vegades, doncs, amb allargaments de procediments. Situacions en què hi ha negativa

d'infants a relacionar-se amb algun dels progenitors, perquè hi ha hagut, doncs, pèrdua del vincle o hi ha hagut algun tipus d'instrumentalització.

Situacions en què ni la pròpia intervenció de la DGAIA, que és una última ràtio en aquests supòsits, doncs, fins i tot s'ha aconseguit reconduir la dinàmica familiar. Per tant, en aquests casos, doncs, se'ns plantegen en moltes ocasions la manca de resposta holística i transversal de les institucions i òrgans intervinents. I no tenir en compte que el temps, el pas del temps, és molt important en aquests temes. A vegades, sumant els retards en els serveis, punts de trobades, teràpies familiars, determinades decisions judicials, van sumant el temps i això té uns efectes molt importants en el restabliment del vincle. També hi ha alguns plantejaments sobre mancances dels serveis tècnics de punt de trobada. De vegades de la pròpia provisió del servei de manera immediata. O de vegades també manca de coordinació entre aquests serveis i d'altres.

O de vegades, també dificultats que els propis professionals dels punts de trobada ens expressen, per poder tenir, doncs, una relació amb els operadors judicials, els tècnics dels serveis del SATAV, etcètera. És a dir, la manca de coordinació en aquests àmbits. També alguns plantejaments, queixes que expliquem a l'informe sobre aspectes relacionats amb intervenció policial. Moltes vegades, doncs, hi ha situacions de progenitors que no poden exercir la guarda atorgada judicialment, perquè l'altre progenitor..., o ja sigui després de períodes de vacances, que és molt habitual, o cap de setmana, es nega, doncs, a retornar l'infant al nucli guardador per diverses circumstàncies. I de vegades, doncs, ens plantegen la necessitat de, diguem, quan s'accedeix als Mossos d'Esquadra per denunciar aquestes situacions, se'ns explica moltes vegades que es reconduïxen a plantejar denúncies als jutjats.

Més enllà de la dificultat –i així ho expressem a l'informe– d'imposar de manera coercitiva una resolució judicial, que és evident que, malgrat que és un títol executiu, no pot ser imposat envers un infant si no hi ha la voluntat dels progenitors. Sí que seria important que a les comissaries es promogui i es faciliti l'accés als serveis de mediació, es faci una tasca pedagògica sobre la transcendència del compliment de les resolucions. Que es faci, també, un acompanyament, eh? Perquè també pot tenir un efecte.

Casos sobre empadronaments unilaterals, eh?, també incompliments. Conflictes de progenitors en l'àmbit educatiu, també hi ha conflictes de canvis de centre. I en aquest sentit, que proposem a l'informe una millora, doncs, de les instruccions per tal de garantir que quan hi ha una situació de desacord i tal com marca el Codi civil a les pròpies instruccions, no es puguin fer aquests canvis de centre.

També hi ha conflictes en l'àmbit de la salut. I en aquest cas, els plans de parentalitat i la pròpia intervenció dels professionals han de reconduir aquestes situacions. Hi ha situacions de conflictivitat naturalment en situacions de violència masclista. En aquests casos es converteixen, com deia abans, en un instrument de pressió envers les dones per part de les seves parelles i exparelles. Aquesta violència, hem de ser molt conscients que afecta la salut, evidentment, de la dona, però també el benestar i desenvolupament integral dels infants. I cal abordar aquestes situacions de violència masclista, també, amb la perspectiva d'infància. I que l'autoritat judicial, doncs, ha de valorar i pronunciar-se sobre mesures civils per protegir els infants d'aquesta violència. Malauradament, no sempre és així.

També altres qüestions plantejades de quan hi ha denúncies i el conflicte que es desferma quan hi ha situacions de presumpte maltractament o abús sexual i la tasca pedagògica que s'ha de fer quan finalment aquestes sospites no són compatibles. Manca de contribució a la manutenció dels infants, altres situacions, queixes en desacord i intervencions judicials. També situacions de trasllat internacional de l'infant. És a dir, moltes i moltes situacions d'alta conflictivitat que ens arriben al Síndic a través de moltes queixes i consultes i que totes elles tenen un fil conductor, que mol-

tes vegades hi ha una multiplicitat de serveis, els quals no sempre poden reconduir el conflicte amb una intervenció integral i reparadora.

Moltes gràcies.

El síndic de greuges

Gràcies. L'adjunta ha plantejat la definició de la problemàtica. És una problemàtica basada –la que expliquem–, la definició d'aquesta problemàtica és real *como la vida mismo*. Com ha dit l'adjunta, a partir de tota la munió de queixes i de casos que ens arriben a la institució. Estem parlant de la Catalunya d'avui, eh? No..., no estem fent un exercici ni teòric, ni legalista; estem parlant de la Catalunya d'avui. Això ens arriba avui. Avui vull dir..., fins avui, a la institució del Síndic. Ha estat definit sintèticament el que hi ha a l'informe, que va ser lliurat al juliol del 2020 en aquesta cambra, sobre aquesta temàtica tan important i cada vegada més conflictiva, de les separacions, com afecten els drets dels infants.

I jo els parlaré molt breument de què veiem en les actuacions de les administracions i els serveis que hi intervenen. Quines mancances podem assenyalar. Quins instruments subratllarien perquè traguessin més punta a aquests. I, brevíssimament, les recomanacions. La primera qüestió que veiem és que hi ha una coordinació d'una multiplicitat de serveis que, de vegades, estan dissociats. O sigui, hi ha molts serveis que poden intervenir, però manca una coordinació entre els mateixos. Reconeixem que és una temàtica complexa i el seu abordatge encara és més complex. Tinc la temptació de recordar-los les sigles: EBASP, EAIA, DGAIA, CPT, SOJ, SIAD, SIEI, PGME, CDIAP, CSMIJ, CAP, EATCAF, EATP. O sigui..., és una llista que gairebé requereix un ajudant de topografia per saber cadascuna d'aquestes coses. No és una broma, eh?

Hi ha un encavallament, un solapament, una dispersió, de vegades, aquesta manca de coordinació que seria bo que es tingués en compte, quan hi ha una quantitat de serveis. I evitar aquests dèficits de coordinació. Ja en segon lloc, la necessitat que l'Administració faci més encara amb l'encàrrec que té d'intervenció protectora. Començant per la DGAIA, eh? La directiva de l'any 2018 recorda que la declaració de desemparament per part de la DGAIA no és la via jurídica adequada per resoldre l'atribució de la guàrdia o règims de relació. No és una competència de l'Administració pública, sinó que és una competència judicial. I han topat amb un límit, eh? La DGAIA sí que ha disposat de tot el necessari, d'acord amb l'ordenament jurídic, per a execució de les resolucions judicials, eh? Però s'ha de tenir en compte que si no separem dues qüestions podem arribar a instrumentalitzar, com es fa en molts casos, els infants i el seu patiment, de retruc.

Per això han de valorar si les necessitats materials, afectives, psicològiques i emocionals de l'infant estan adequadament cobertes, tant si està garantint els seus drets i es respecten oferint-los suport. De vegades són dos serveis socials o dos EAIA diferents, que estan intervenint, eh? I en aquest sentit, torno al primer punt. Cal tractar totes les discrepàncies i diferències tan aviat com sigui possible, des de..., en fase molt primerenca, a fi d'evitar el que sinó és ineludible, l'escalada conflictiva, eh? Que l'hem vist, fins i tot, en pel·lícules molt sonades que podem recordar el que ens han distret, però, torno a dir-los-ho, ara estem parlant no de la pel·lícula, sinó de la pura realitat que està al nostre entorn. Nosaltres considerem que hi ha un límit molt clar de la gestió del conflicte parental quan es descansa exclusivament en la via judicial. Que se m'entengui molt bé.

El Síndic no fa cap mena de crítica a la tasca judicial. Està dient: en separacions conflictives, hi ha un desequilibri massa gran, encara, quan creiem que la solució està en la via judicial. Una resposta exclusivament judicial no resol la complexitat de la situació familiar. La tipologia d'aspectes que conflueixen en un conflicte familiar en determinats casos evidencia les limitacions del que és el contenciós com a únic instrument de gestió d'aquests conflictes. Per això, al Síndic observem que cal buscar solucions més plurals, de major qualitat i adequar-se a cada situació per veure

què pot fer el poder judicial i què cal fer des d'altres instruments. Falta major suport terapèutic en la gestió dels conflictes, eh? És una manca de compliment de previsions que desgasta, que erosiona i que, a més, deixa recursos actuals com l'existent a l'Hospital de Sant Pau, o que relacionat amb l'existència de l'Escola de Teràpia Familiar, però sense encàrrec formal o sense mitjans corresponents i amb manca de recursos per fer-hi front.

Manca, doncs, poder garantir un abordatge de situacions de conflictivitat familiar a través d'un tractament especialitzat, intens, continuat, amb respostes terapèutiques. Ens atrevim a assenyalar-los uns instruments molt concrets. En primer lloc, la prevenció. El que significa la sensibilització, l'acompanyament. Mesures de suport a la coparentalitat positiva, no? I aquí juga tant el suport social, el suport a l'escola, el suport amb tots els recursos del sistema de protecció, polítiques públiques amb una perspectiva a llarg termini, per assegurar l'estabilitat i la continuïtat d'aquestes mesures.

En segon lloc, els reitem la necessitat d'incorporar més encara la perspectiva de gènere en l'abordatge de la conflictivitat familiar, eh? Si no, continuariem amb la inèrcia de determinats professionals del servei que no tenen prou en compte aquesta dimensió i la importància de la mateixa. L'aplicació de la teoria sobre transversalitat de gènere en els processos de treball no és automàtica. Encara que a algú li sembli –com que ara està tant de moda parlar d'aquesta qüestió– que ja ho tenim assegurat...

El llenguatge té un paper clau en la construcció de realitats des de l'exercici de la coparentalitat positiva.

En tercer lloc, la mediació, com un gran instrument per consolidar i avançar en la cultura del diàleg i en desjudicialitzar la solució del conflicte. Cal continuar estenent la mediació i s'ha de poder convertir en un hàbit i no en una excepció per valorar aquests conflictes. I la coordinació de parentalitat. Una figura que sembla molt nova i molt de darrer moment i que està en estudis amb instruments de dret, etcètera. Però que urgiria donar-li la màxima definició legal. Poder-la estendre amb informació, amb entrenament, amb formació. I que, de debò, fos un instrument per abordar aquestes qüestions. D'aquí, en les recomanacions, les més importants que podríem extraure de l'informe, la importància de la prevenció, guies, decàlegs, introduir bones pràctiques, fer la formació corresponent, la incorporació de la perspectiva de gènere, incrementar també la formació en aquest sentit, redactar documents tècnics o jurídics que ho tinguin en compte.

Revisar constantment els treballs dels equips per tal que ho tinguin en compte. La mediació que cal consolidar, promoure molt la derivació cap a la mediació. Continuar empenent accions divulgatives: jornades, campanyes sobre la mediació. Facilitar canals de derivació a mediació des dels diferents serveis, potenciant també la gestió emocional i la mediació en l'àmbit escolar.

La coordinació de parentalitat, una figura –ho torno a dir–, a desenvolupar. I evidentment, l'exercici d'una coparentalitat positiva, urgent en aquest sentit la importància de l'acció pública. I la importància d'un pla de parentalitat i de remetre els progenitors a mediació en cas de conflicte.

Torno a dir-los el que els deia en el primer punt. Depèn ara de vostès que en allò que vostès considerin que és necessari, posin l'accent en la seva acció parlamentària. Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies per les seves explicacions. Passaríem, per tant, al torn dels grups parlamentaris. En primer lloc, intervindrà el Partit Socialistes i Units per Avançar, amb la diputada Judith Alcalà. Endavant.

Judit Alcalá González

Gràcies, presidenta. Gràcies, senyor síndic i senyora Larios. I primer de tot vull agrair, també, la tasca feta per tots los professionals i les professionals en aquest àmbit i en aquesta matèria que avui parlem. Miri, he escoltat detalladament la seva intervenció. I li diré que estem molt preocupats i molt preocupades. Molt preocupats i preocupades perquè, tal i com ens indica l'informe referent als drets dels infants i adolescents respecte a l'atenció de les separacions de conflictes dels progenitors, a Catalunya hi ha importants mancances d'atenció i prevenció que han de tenir els serveis públics i operadors jurídics, que estan generant molta angoixa i malestar als nostres infants i adolescents.

I també estem decebuts i decebudes, perquè molts d'aquestos aspectes que es recullen en aquest informe podrien estar solucionats. Podrien estar resolts a través d'un bon desplegament de la Llei 14/2010, dels drets i oportunitats de la infància i l'adolescència, aprovada el 2010 en aquest Parlament de Catalunya. Miri, una llei pionera al món i que va estar aprovada amb un ampli consens social. Miri, una llei que es fomenta, bona part d'ella, en la prevenció de certes situacions abans que aquestes s'arribin a produir. I que, en canvi, aquest informe deixa palès que hi ha falta de prevenció i que molts d'aquests infants i adolescents han patit, durant aquest temps, perquè el Govern no ha fet aquest desplegament. Però, desgraciadament, des del 2011 hem estat dedicats a parlar d'unes il·lusions i quimeres, en comptes de preocupar-nos per desigualtats i necessitats socials de la població. I, en especial, a la infància.

Durant massa anys, la infància i adolescència no només no ha estat prioritat, sinó que, a més a més, ha estat dels oblidats. I cal recordar que són col·lectius vulnerables i, per tant, subjectes d'especial atenció. I per tant, les polítiques d'infància i adolescència han de ser una prioritat per tots nosaltres. I ja no podem esperar ni un minut més. Perquè necessitem estar al costat d'aquestos nois i noies i infants que estan..., porten molt de temps abandonats. Perquè, a més a més, ara mateix sabem que els problemes de salut mental en adolescència, tal com vostè ha dit, han anat augmentant els darrers anys. I a més, augmenten també els intents de suïcidi i els suïcidis en aquesta població. I hem de tenir cura, molta cura a ficar també la mirada..., posada als efectes de la pandèmia i el confinament, lligats a la mateixa. També estem observant un augment de delictes d'odi. I seguim tenint importants dificultats per prevenir les situacions de violència de gènere. I també en la població més jove.

Tant la prevenció com la mediació creiem que han de ser els pilars sobre els quals s'han de fonamentar les situacions conflictives al voltant de la matèria que ens ocupa. I si tenim bé clar tot això, tal com contempla la legislació internacional, ha de prevaldre l'interès general del menor sobre qualsevol altre. I tractar els infants com a subjectes de ple dret i no pas des d'un subjecte passiu de drets. Els infants de Catalunya tenen drets consolidats per si mateixos, al marge dels propis drets dels seus progenitors. I també, tal com assenyala l'informe, ens trobem amb les dificultats i mancances que tenen les nostres institucions per evitar el patiment dels nens i nenes i adolescents en les situacions de conflictivitat familiar i tot el que això suposa des del punt de vista del seu desenvolupament emocional i social.

Miri, costa tendre per què ens trobem en aquesta realitat social, quan fa uns anys vam aprovar una llei que prioritzava la prevenció de la violència, la promoció del benestar i el foment de la participació de l'adolescència en la vida pública. Cal fer molta feina amb accions concretes, perquè creiem que cal disminuir les mancances a les que fa referència l'informe. I cal treballar per la prevenció de la violència la promoció del benestar dels infants i adolescents.

I per això, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar li volem fer unes preguntes, per si les podria resoldre. Com té previst o com creu que s'ha d'abordar l'acompanyament dels infants i adolescents en situacions de conflictivitat parental? Quines accions concretes es poden prevenir per pal·liar aquesta mancança a la que

fa referència l'informe? Com es pretén abordar la prevenció de diferents formes de violència en la infància i l'adolescència?

La prevenció que ja es preveu a la llei dels drets i oportunitats del 2010. Per tant, què farà..., com se farà la política de desplegament de prevenció real que porta ja onze anys de retard? I com es preveu formar els professionals que treballen en l'àmbit judicial o en l'àmbit educatiu, en igualtat de gènere, per identificar les situacions masclistes, la violència vicària de pares a fills i poder desenvolupar estratègies efectives de prevenció. I com creu que es preveu solucionar les mancances d'acompanyament terapèutic a nens i nenes, adolescents i famílies en situació de conflictivitat parental, de les que també fan referència a l'informe?

Aquests són molts dels reptes dels quals tenim davant, a què fa referència l'informe, però que denoten que molts dels nostres infants i adolescents encara estan desangelats en aquests temes i voldríem saber a veure quines accions creu vostè que s'han de fer.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. Seguidament, és el torn del Grup Parlamentari VOX, amb la diputada María Elisa García. Endavant.

María Elisa García Fuster

Muchas gracias, señora presidente. La verdad es que me ha sorprendido bastante este dossier. Excepto los puntos en los que se refiere a la ideología de género, todo lo que ha puesto es de sentido común. Es tan de sentido común que es una simpleza de informe. En fin, estoy un poco con la compañera del PSC, que la verdad es que los temas importantes se han quedado un poco fuera de este informe. Vamos con él.

La instrumentalización de los niños antes, durante o después de la separación de sus progenitores es una cuestión que merece una atención especial. Pues sí. Cierto. De sentido común. En el punto 2, hablan de que es necesaria la formación especializada de los profesionales que intervienen en escuchar a los niños. Obviamente. También es de sentido común. Y con perspectiva de género. Ahí ya, bueno, pues la verdad es que están ustedes mezclando churras con merinas, otra vez.

Los niños son personas y como tales se les aplica la Constitución española. Y, por tanto, tanto si tienen un conflicto como si no lo tienen, no se discrimina a nadie, ni por sexo, ni por orientación sexual. Esto ya está recogido en la Constitución española. No hay más. En fin, que supongo que para continuar con su agenda ideológica tenían que incluirlo, no sabían dónde y lo han metido ahí, como un pegote de adoctrinador.

En fin, el punto 3: «Falta de coordinación entre los servicios que intervienen en el abordaje de situaciones de conflicto familiar.» En este caso, que supongo que será cierto, me parece especialmente grave. Porque si de verdad hay una descoordinación entre los servicios que intervienen en este conflicto familiar, lo que..., no sé qué hacemos aquí, leyendo informes con obviedades, en vez de poner los puntos sobre las íes.

Y, sobre todo, poner medios para que esto no pase. No por nada, sino porque si seguimos hablando de estas cosas y sin hacer nada, pues se seguirán escapando casos como los de Yaiza, asesinada por su madre en Sant Joan Despí.

El punto 4. Judicialización excesiva de las situaciones de conflicto familiar y la falta de uso de los servicios de mediación. Está claro que también.

Cinco. Falta de servicios terapéuticos, falta de programas de educación emocional en colegios, falta de programas que fomenten la copaternidad. Falta de desarrollo de la figura de coordinación parental. En fin.

Y en el apartado de las recomendaciones, pues más de lo mismo: favorecer, garantizar, promover, aumentar. Todo lo que señalaban que faltaba, pues lo colocamos ahí. Obviamente, exceptuando el punto 7.2, que vuelven a meter la perspectiva de

gènere y que culpabilizan indirecta e implícitamente al varón por la situación conflictiva de la pareja.

Esto provoca una demonización de la figura paterna, tan necesaria para el buen desarrollo cognitivo y emocional de un niño. En fin, que han confeccionado un informe empleando, ya nos dirán a cuanta gente durante todo un año, para acabar diciendo que en las separaciones conflictivas hay que poner al niño o al adolescente en el centro de las intervenciones. Hay que coordinar esas intervenciones, cubrir la falta de servicios que son necesarios para el bienestar del menor y utilizar la mediación para resolver conflictos. Ese es el resumen de todo el dossier.

¿No le parece a usted un informe de Perogrullo? O sea, miren, se lleva hablando de mediación y resolución de conflictos familiares desde hace treinta años. O sea, Crussell, en el 80, ya hablaba; Spotnek, en el 83, también hablaba. Parkinson, en el 87, escribió un libro no, un compendio. Y desde entonces, miles y miles de autores hablan, además, siempre en la misma línea, de la mediación en conflictos familiares.

Es más, como usted bien sabe y sin ir más lejos, en Cataluña existe un centro de mediación de derecho privado, creado por la Ley 15/2009, y cuyos principales objetivos son promover y difundir la mediación.

Si nos remitimos a las estadísticas ofrecidas por la Generalitat en el 2020, se presentaron 2.397 solicitudes de mediación y se gestionaron 2.197. Quizá lo que habría que hacer es, en vez de contratar funcionarios para hacer esto, pues contratar mediadores para cubrir esas doscientas familias que se quedaron sin el acceso a un mediador pese a ser solicitado.

En resumen, que no deja de asombrarme que dediquen tiempo y recursos humanos, materiales y económicos a plasmar en un informe obviedades, cuando solo con mirar la estadística facilitada por la Generalitat se hubiese llegado a la misma conclusión. Y es que –y termino– para mantener la duplicidad del defensor del pueblo catalán y su sueldo millonario y sus excentricidades, señor *síndic*, a cargo del erario público, como los viajes o la piscina en su oficina, pues hay que poner a unos cuantos funcionarios para confeccionar estos informes, completamente estériles.

Muchas gracias, señora presidente.

La presidenta

Muchas gracias. Serà el torn, seguidament, de la Candidatura d'Unitat Popular – Un Nou Cicle per Guanyar, amb la diputada Basha Changue. Endavant.

Basha Changue Canalejo

Moltes gràcies. Bé; sobre l'informe, molt en la línia de l'informe anterior. Sí que és cert..., estem molt d'acord amb les recomanacions, en general, que es fan. Sí que és cert que trobem una mancança important, no?, que és quan fa referència justament als conflictes entre persones..., els conflictes internacionals, entre progenitors de diferents nacionalitats, aquí hi ha un element important que no està mencionat en absolut, que és el racisme dintre d'aquestes parelles. És a dir, quan intervé en aquestes situacions la institució de la DGAIA, les institucions en general, les administracions públiques, es dona un fenomen, sobretot en perspectiva de gènere i també en perspectiva antiracista, que és l'eurocentrisme de la mirada d'aquesta Administració.

Per tant, hi ha un element que no està contemplat en aquest informe, que és quan es decideix quines són les situacions, les condicions o les mirades que aquests progenitors tenen envers la criança dels seus fills. S'està fent i es fa, *de facto*, amb una mirada absolutament occidental i eurocèntrica, el que invalida altres formes de criança i les supedita a la forma de criança occidental. Per tant, és important entendre l'horitzontalitat dintre de la diferència d'enfocs de criança dintre de la diversitat cultural que existeix quan estem parlant de relacions internacionals. Això, *de facto*, provoca al final el que veiem, que és un alta taxa de retirada de custòdies en el cas

de la DGAIA, de sobretot mares migrants, sobretot de situacions de monomarentalitat de mares migrants que estan absolutament perseguides per la DGAIA. I moltes retirades de custòdia tenen un component racista en la seva justificació.

Per tant, en general, en l'informe estem d'acord en el to general i en el sentit general de les recomanacions, però creiem que aquest és un element important i que s'ha passat, d'alguna manera, per alt, sense analitzar, i és imprescindible, donades les..., com dèiem..., situacions de retirada de custòdia per part de les institucions, quan estem parlant de mares migrants i, en molts casos, monomarentals.

Per la resta, doncs, això, indicar que estem d'acord i la nostra intervenció, doncs, quedaria aquí.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada. Seguidament, és el torn del Grup Parlamentari En Comú Podem, amb la diputada Jessica González. Endavant.

Jessica González Herrera

Bé. Un altre..., novament agrair posar llum sobre aquesta temàtica. Moltes vegades parlem de violències cap a la infància, però fer el focus en aquestes temàtiques tan específiques i la seva expressió de les mateixes és molt important. I en la línia de les recomanacions que feu, doncs, la importància d'articular no només solucions des de l'Administració, sinó també des d'allò col·lectiu.

Compartim aquesta doble lectura que fèieu quan estàveu presentant els resultats. En primer lloc, aquest no és un conflicte només legal. I, en segon lloc, no és un conflicte només privat. Aquí hi ha una responsabilitat per part de les administracions de complir el seu deure de protegir, en aquest cas, la infància, d'aquestes violències que es poden generar a partir d'un procés tan conflictiu com aquest. Però també tenim la necessitat que l'Administració generi sistemes de cures, més enllà de l'estrictament institucional i donin suport a models de criança col·lectiva i socioeducativa, que també puguin donar suport a les famílies i a la infància en un procés com aquest.

En aquest cas, d'acord amb la línia en què sou superinsistents, de formació de la totalitat de les professionals. I reiterem la importància d'una perspectiva feminista. No pot ser d'una altra manera. Com ha indicat també la companya de la CUP, una formació antiracista seria també necessària en aquesta perspectiva d'interseccionalitat i de veure com tots aquests factors afecten en aquestes violències i en aquestes situacions. Des d'En Comú Podem considerem que és totalment clau i cabdal poder oferir formació en aquest sentit. Molt d'acord amb el que deia el síndic, també, sobre les sigles, no? Hi ha moltíssimes sigles i hi ha moltíssima descoordinació, que també sou insistents en aquest sentit. I entrant en temes concrets, no? Que dèieu de..., com per exemple, el de la coparentalitat positiva. Aquí és molt important posar recursos en el nou model SIS, no? El Servei d'Intervenció Socioeducativa no Residencial s'ha de desplegar amb rapidesa als municipis i amb una visió territorial. Perquè també aquí a vegades caiem en l'error que hi ha territoris on no hi ha aquest desplegament, com hauria de ser.

I aquí, amb aquesta figura del SIS es pot fer un èmfasi a donar suport a les famílies amb fills i filles més vulnerabilitzades i treballar en xarxa amb altres agents del territori. Una mica en la línia del que comentava abans, que és institució, però també són entitats, també són famílies, comunitat educativa, etcètera. I aquí instem a la urgència al Govern, també, de desplegar aquest model.

En aquest sentit, també s'ha parlat reiteradament en aquestes comissions, bé..., llegint diaris de sessions anteriors, el model Barnahus, que hi ha molt de consens sobre la intenció. S'han fet moltes proposicions de resolució, moltes mocions, etcètera. I ara mateix estem en la situació que, bé, ha començat aquesta prova pilot amb Tarragona i aquí, la DGAIA ha de fer els seus deures per revisar el model i donar garanties, no?, als drets en els casos de desemparament. Però no només el model

Barnahus, sinó models que la llei d'infància ja, de fet, dona i que no s'estan aplicant. I aquí hi insisteixo que des d'aquesta comissió i..., bé, des de la comissió d'infància que està a portes de constituir-se formalment, hi hem d'insistir molt en aquest sentit.

Per una altra banda, crear un marc legislatiu d'àmbit català, que doni seguretat jurídica als projectes de criança de base sociocomunitària. Insistim molt en aquest nivell, perquè no només pensant des de la institució i des de la legalitat i des d'aquests factors més institucionalitzats sortirem de situacions com aquesta. I aquí, en aquesta línia de com les sigles que tenim ara mateix..., fer una reforma de la DGAIA per fer-la més transparent i accessible, que és una qüestió que s'estava treballant durant la legislatura passada i que va..., i que cal una reforma bastant estructural que passi no només per la formació, sinó per la transparència, seria clau en aquest sentit, també. Una reforma..., *ay mierda...*, perdó. (*La diputada riu.*) Hauríem de revertir el nivell excessivament d'institucionalització dels infants tutelats, no?, com heu dit. Hauríem d'arribar a un model al menys institucionalitzat possible. Hauríem de poder formar i fer els deures abans, no?, perquè hem treballat amb pobresa; perquè hem treballat en coparentalitat; perquè hem treballat en polítiques de rendes; perquè hem treballat amb perspectiva feminista; amb perspectiva antiracista, per tal que aquestes situacions no afectin els infants de la manera com ho estan fent.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada. Seguidament, intervindrà, pel Grup Parlamentari de Ciutadans, el diputat Joan García González.

Joan García González

Gràcies, presidenta. Permetrà..., com que abans jo no m'he..., no he utilitzat tant de temps, respondre el senyor Ribó...

Nosaltres, des de Ciutadans, l'únic que volem respecte a la institució és ajudar-lo a fer realitat el seu desig, que és deixar de dirigir-la. Per tant, crec que en això estem en una mateixa línia. Ens podem posar d'acord i vostè pot deixar-la. I possiblement això ajudi, també, que ens posem d'acord, en aquest cas, la resta de grups. Per tant, doncs, no sé, sumem amb aquesta sinergia sense cap problema per nosaltres i el convidem un altre cop a fer el que hauria d'haver fet fa dos anys.

Sobre el segon punt, també volia fer un apunt del que ha dit abans, ho sento, el senyor Roquer, hi estic totalment d'acord. Ens posem d'acord. M'agradaria que aquesta legislatura fos la legislatura de l'acolliment familiar. I en això estem d'acord. I si podem treballar junts en alguna cosa crec que seria en això. Per tant, volia fer aquests dos apunts, que crec que són importants.

Gràcies a la institució, de totes formes, per aquest informe. Crec que ha s'ha fet un treball..., possiblement sí que és cert que s'ha fet una descripció d'una realitat que és evident i que possiblement com a tal no aporta unes solucions màgiques, però a vegades un informe –i en això sí que és cert– sí que fa una crida o com a mínim ens posa a tots a treballar en un problema que és real. Que jo crec que el problema és real i que té diferents vessants. Un d'ells crec que és important, i per nosaltres és bàsica, és la utilització i instrumentalització dels infants en aquest tipus de situacions complexes que generen les separacions conflictives. Crec que hem d'emprar i en aquest cas utilitzar tots els mecanismes que tenim. I molts d'ells que es proposen des de la Sindicatura per solucionar aquesta instrumentalització. Que al que ens porta, realment és a..., abans es parlava de l'adultcentrisme, no? Més evident que aquí no hi ha una situació en la que no es deixa o no es permet, moltes vegades o no s'escolta els infants.

I els infants acaben essent una part passiva del conflicte. Per tant, jo crec que en aquest punt també estem d'acord. I les mesures que es proposen són essencials. Hi ha una falta, sí, de formació de tots els agents intervinents en aquestes situacions. I crec que això és bàsic. Això és essencial i nosaltres ho hem de tenir molt en comp-

te a l'hora, possiblement, de fer propostes. Agafo també el que se'ns ha dit, doncs, que moltes vegades aquests informes ens han de servir per fer o per promoure iniciatives, en aquest cas parlamentàries, una és aquesta, la formació. Passa el mateix..., ha passat el mateix moltes vegades durant la pandèmia, amb la formació que no es donava o que s'havia deixat de donar als professors en els diferents centres educatius, no? Hi ha una pandèmia i necessiten canviar de forma de treballar, de presencial a telemàtica i no hi ha una formació.

Aquesta situació, que també s'ha vist agreujada, imagino, i això no s'ha parlat tant, per la pandèmia. I m'agradaria una mica saber o tenir més detalls sobre què ha suposat la pandèmia real o més..., desenvolupar una mica més què ha suposat aquesta pandèmia en aquestes situacions de separació greus, de pares i mares, i quines solucions s'han adoptat, si s'han adoptat solucions. Es parlava, també i crec que és important, i ho he dit jo abans, també, del desplegament de la llei d'infància. És que precisament... –i crec que la companya del PSC ho ha dit–, doncs, el no desplegament d'aquesta llei, el no desplegament reglamentari d'aquesta llei ens ha suposat problemes, problemàtiques greus.

Moltes mesures de prevenció que s'haurien d'haver posat sobre la taula no s'han posat. I crec que és una altra urgència que ens hem de constituir o ens hem d'imposar nosaltres mateixos en aquesta legislatura. Precisament és aquesta, la de desplegar o que el Govern desplegui, en aquest cas, l'executiu desplegui reglamentàriament la llei. La llei d'Infància.

Finalment, i jo crec que això també s'ha parlat, aquí sí que hi ha una excessiva judicialització d'un conflicte real i greu que, en aquest cas, sí que hauríem de treballar en aquesta desjudicialització, perquè crec que hi ha una possibilitat, que és la mediació.

I la mediació no s'està aprofitant i per nosaltres, en aquest tipus de situacions, és bàsica. Per tant, més mediació i més formació per aquells que es troben en aquestes situacions, que intervenen en aquestes situacions de conflicte.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. En següent lloc, té el torn el Grup Parlamentari Junts per Catalunya, amb la diputada Titón Laïlla. Endavant.

M. Assumpció Laïlla Jou

Gràcies, presidenta. I gràcies, síndic. I senyora Larios, també, i al seu equip, per aquest informe. Perquè certament és un tema d'actualitat i que, malauradament, sembla que tampoc acabarà de manera immediata. I que, per tant, cal, com deien en la presentació de l'informe anterior, canviar la mirada. I en un conflicte en principi el que avui treballem, que és d'adults, no?, de dues parts enfrontades d'adults, doncs, que la mirada sigui des de la perspectiva de l'infant, perquè no deixen, sense voler-ho..., acaben essent protagonistes d'un conflicte que no és la seva causa i pateixen, òbviament, els efectes secundaris. Per tant, agrair-los moltíssim aquest informe.

Del seu informe es desprenen, podríem dir, tres grans grups de conclusions, no? Per una banda, aquelles conclusions que afecten directament o que clarifiquen, doncs, que hi ha un patiment per part dels infants. Com poden ser, doncs, el que ja s'ha dit, eh? La instrumentalització dels infants per part dels progenitors. També la transferència, moltes vegades, de les pors i les angoixes dels propis progenitors, que se sumen a les que ja pateixen els infants en qualsevol procés; com aquest procés de separació, que els afecta, sobre l'infant, no és durant el procés, sinó que també s'allarguen amb posterioritat. Perquè suposa, a més a més, en molts casos, canvis de domicili, canvis d'escolarització, d'escoles. Canvis d'aquest entorn que hauria de ser segur, etcètera, no? Per tant, té un efecte important en la salut, podríem dir, dels infants, no?

I també, aquesta excessiva judicialització que també afecta claríssimament més enllà del propi procés, en la salut de l'infant, en el patiment i el desgast emocional que té en aquest propi procés. També després hi haurien aquelles conclusions que es tradueixen en accions concretes sobre el procés, que a vegades o per falta d'intensitat en la seva aplicació o perquè segurament són insuficients en el seu desplegament, doncs, tenen un efecte important, no? Per exemple –i vostè ho ha dit, síndic, en la seva intervenció, l'ús de la figura de la mediació. Que, tot i que és veritat que l'any 2020 el Govern va fer una campanya important de difusió a les xarxes i també en els mitjans de la judicatura i l'advocacia a Catalunya, certament, segur, no?, és una figura encara poc coneguda i més que poc coneguda, poc utilitzada per al que ens interessaria.

O també, doncs, els programes de coparentivitat o de formació en educació emocional, no?, per poder acompanyar en aquest procés no només els progenitors, sinó també i sobretot els infants afectats. I després, aquelles grans conclusions que impliquen les millores en els processos, no? Allà..., en el procés d'aquestes separacions conflictives, en aquests processos d'atenció, quins problemes hi ha en la gestió. Com pot ser, per exemple, la dificultat en la coordinació de molts serveis. Vostè ho deia, no? Hi ha moltes administracions afectades. Hi ha, en molts casos, molts equips que se senten interpellats i que tenen alguna cosa a dir o a fer en aquests processos de separació. I que moltes vegades hi ha un problema de manca de coordinació. També, doncs, per exemple, la prevenció, la protecció que hauria de fer la DGAIA. Que també vostè apuntava que hem de ser tots molt conscients que la DGAIA actua al final, quan després..., quan ha passat ja per molts equips.

I a més a més, quan es detecta que realment hi ha una necessitat clara de protecció. Però que no li arriben els casos abans. I que, per tant, aquí també hi hauria un desajust en aquest fet. O també –i per mi és molt rellevant– la interdepartamentalitat en aquest suport terapèutic que caldria no només en la pròpia gestió dels conflictes, sinó també els menors afectats en aquestes separacions conflictives.

Però jo sí que voldria centrar-me en un aspecte que, en el seu informe hi és, una part petita, però que és molt important, i que crec que vostès no ho han dit i entenc que l'informe va molt més enllà; que és la part internacional, no? I m'agradaria referir-me al que seria la generació Erasmus, perquè ens conegui.

Moltes parelles que van sortir de l'època Erasmus, que segurament després, també òbviament, hi ha hagut separacions internacionals, amb efectes internacionals i que ha portat, també, a unes situacions d'internacionalització del procés judicial molt complicades. I que a vegades no hi ha tant la..., podríem dir, la conflictivitat traslladada per part dels progenitors, sinó que és el propi sistema que és agressiu amb el menor.

Que una situació d'aquesta internacionalització del procés, doncs, complica la vida i la salut dels infants que estan al mig d'aquests processos internacionals. I, per tant, només aquesta pinzellada. Perquè certament, donen els entorns en els que ens belluguem ens trobem amb casos d'aquests que suposen molt, molt patiment. No només per als progenitors, sinó també i sobretot pels infants.

I ja per acabar, recordar que la família ha de ser un espai protector. Que en cap cas ha de ser un generador de problemes i menys pels infants. I, per tant, que mentre hi hagi infants que pateixin en una situació sobrevinguda per ells, com és una separació conflictiva, doncs, agrair-los que hi posin vostès el focus i que ens traslladin en un informe aquí, al Parlament les seves conclusions.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada. Una qüestió, en sentit tèrmic: estan bé? Tenen fred, calor? Perquè... (*La presidenta riu. Veus de fons.*) Esteu bé? És que jo tinc molta calor sempre i he demanat que engeguin..., i llavors, clar, no sé si... Sí? Esteu bé? Ho dic perquè no voldria que es refredés ningú per culpa de la presidenta, eh? (*Veus de fons.*)

La presidenta riu.) D'acord. En qualsevol moment, si hi ha algun problema en aquest sentit, ho poden manifestar, eh?

Bé, doncs continuem. En aquest cas, tindria el torn de paraula el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya i intervindrà la diputada Najat Driouech. Endavant.

Najat Driouech Ben Moussa

Gràcies, presidenta. Bé; també, com no pot ser d'una altra manera, agraïm al síndic i a la síndica adjunta i a tot el seu equip preocupar-se sobre un tema tan important que afecta una part molt important dels nostres infants. I també, per què no dir-ho i així també ho reflecteix l'informe, mares i pares del nostre país.

Evidentment, coincidim en la majoria dels punts de l'informe i recollim, també, les recomanacions que ens fan per poder-les també traslladar als equips de govern, ja que som un grup parlamentari que dona suport al Govern. I almenys, als nostres consellers i conselleres, així els farem arribar. També m'agradaria compartir amb vosaltres, ja que tinc l'oportunitat, que nosaltres creiem que en aquest àmbit, des de l'executiu s'ha dotat, com ja saben, des d'una conselleria d'Igualtat i Feminismes, que permetrà donar millor resposta als reptes d'igualtat de tracte i no discriminació, així com assolir una equitat de gènere real.

Un dels punts que és important destacar d'aquest informe és la necessitat de tractar les situacions que el síndic anomena separacions conflictives en situació de violència, com a situacions de violència. I, per tant, per definició, una situació de violència cap a la mare o cap a l'infant seran sempre separacions conflictives. És un matís important, ja que es donen casos que es demana a la dona que dugui a terme mediació amb el seu maltractador.

L'enfocament de violència en aquests casos és de gran rellevància per a la seguretat i el benestar de l'infant, i també de la dona. El benestar de l'infant no passa només per veure els dos progenitors en igualtat de condicions, sinó perquè les administracions també tinguin en compte tota la complexitat que pot envoltar la situació.

Estem molt d'acord a fomentar la coordinació i el treball en xarxa entre els..., STPT, és que..., tantes sigles, em permetran... (*la diputada riu*) i altres serveis que hi intervenen, per tal de facilitar un anàlisi integral de cada situació, tal com demana el Síndic en el seu informe. I en això, també hi estem nosaltres i estarà també treballant la pròpia conselleria, que abans ja he esmentat, de forma coordinada amb altres departaments com és el cas de Drets Socials o Justícia.

Una de les altres qüestions que també considerem adequada i que és avançar en la formació en perspectiva de gènere a tots els professionals. Creiem que és una eina clau poder, diguem-ne, oferir aquesta formació en perspectiva de gènere a tots els professionals que poden intervenir en els diferents processos amb l'infant.

Des del Departament de..., evidentment, d'Igualtat i Feminismes, tindran línia de treball de violències masclistes i atenció a la infància i adolescència. Estem plenament d'acord en la millora dels protocols i dels serveis i, evidentment, des de la conselleria així es treballa. I nosaltres també estem aquí per poder-ho vetllar.

Em podria estendre més, però no tinc més temps i voldria fer diferents preguntes, o llençar diferents preguntes al síndic, no?, com, per exemple, com creu que podem fomentar, també, el reconeixement de les cures en la conscienciació de les famílies i la ciutadania en general, clau en coparentalitat positiva i educació dels infants i adolescents? Com podem promoure que els infants i adolescents es creguin i es facin seus els serveis que es plantegen perquè es garanteixin els seus drets de ser escoltats, tal com ens ha explicat vostè i tal com ho reflecteix el mateix informe.

També voldríem saber o..., el seu punt de vista de com podem potenciar els processos de diàleg que es plantegen en el Pla de parentalitat, perquè sempre es tingui en compte la igualtat i l'equitat en tot moment i evitar la judicialització i l'efecte posterior en el menor.

Respecte al tema de l'empadronament, vostès saben que és una reivindicació en altres aspectes, també, que hem fet als ajuntaments, però sí que ens agradaria poder saber quin punt de vista té, o quina opinió o quina proposta en té el síndic per poder promoure que els ajuntaments que no volen empadronar, tot i tenir una resolució judicial, com..., diguem-ne, o quina manera tenen de fer per poder incidir en aquests ajuntaments.

Res més a dir, simplement tornar a agrair al síndic i a la seva institució de posar sobre la taula un tema tan important com he dit a l'inici, que afecta no només molts infants del nostre país, sinó que afecta moltes mares i pares de la nostra societat.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada. Gràcies a tots els grups parlamentaris per les seves intervencions. Seguidament tindrà la paraula el senyor Ribó, el síndic de greuges, en torn de rèplica, per donar resposta als grups parlamentaris. *(Veus de fons.)* Ah! I tant...

L'adjunta per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents

Bé, moltes gràcies per totes les intervencions. Constatem que la majoria dels grups, doncs, estan d'acord amb l'informe, amb la transcendència de la problemàtica i les mesures proposades, per tant, resoldré alguns dubtes. Alguns d'ells són més recomanacions del Síndic que ja s'han fet a les administracions i que s'han expressat, però sí que prèviament jo voldria tornar a plantejar el que deia a l'inici.

Aquest és un supòsit d'elevada complexitat, és a dir, són situacions molt complexes, no hi ha solucions màgiques en les que, quan hi ha uns..., l'infant és al mig d'una separació altament conflictiva, perquè també hem de dir que hi ha conflictes, hi ha qüestions i que no són tan extrems i que també hem explicat altres casos, no?, com temes més..., diguem-ne, no de tan elevada complexitat que sí que les administracions i els serveis han d'ajudar a resoldre o la pròpia decisió judicial, que finalment ha d'establir si no hi ha un acord entre les parts, doncs bé, quin és el règim de guarda en un context de custòdies entre els dos progenitors, no?

Però sí que la finalitat de l'informe ha estat una mica..., o el plantejament de l'informe, la nostra frustració davant de molts casos que ens arriben i veiem uns elements que es repeteixen, no? És a dir, un infant que està patint davant de la manca de consciència dels adults que l'han de cuidar i l'han d'estimar, que les seves actuacions acaben repercutint en l'infant, que acaba patint. I des del plantejament del dret de l'infant a la relació amb ambdós progenitors, quan hi ha dos progenitors, naturalment, però el dret d'aquest infant a relacionar-se. Després, judicialment es poden establir algunes mesures, que aquestes es poden revertir. Podrem estar d'acord o no, però el dret de la relació.

I quan aquesta relació es malmet és quan els diversos serveis, el síndic en feia, doncs, una llista de les sigles que..., moltes vegades, aquests serveis intervenen en les que són molt..., diguem, altament conflictivitat, però si hi intervenen és perquè moltes vegades cadascú té alguna funció a realitzar amb relació a aquests infants. I per això la voluntat era posar sobre la taula aquests problemes, perquè de vegades les pròpies entitats i administracions –i demà tenim una reunió amb diverses administracions en un cas concret en el que hi ha un supòsit d'una manca de vincle durant molts anys–, quan passa això, d'alguna manera, totes les entitats, administracions, estan fent la seva tasca, però potser de manera compartimentalitzada, no?

L'EAIA arriba fins a aquí, o els serveis socials, el SATAV arriba fins aquí, la DGAIA, doncs, intervé quan hi ha la situació més extrema. Però, d'alguna manera, entre tots hem d'acordar, tenim un problema, aquí hi ha un infant que no té relació amb un dels seus progenitors. Això ho hem de resoldre entre tots, perquè, finalment, les intervencions de les administracions també condicionen les decisions judicials. Els informes de les administracions també condicionen.

I també, en aquest plantejament general cridar l'atenció sobre l'efecte del temps en aquestes situacions. L'efecte que té que per manca de serveis terapèutics disponibles, com dèiem, no?, que el jutge finalment, estableix un servei de teràpia familiar i resulta que el servei està col·lapsat i hem d'esperar uns mesos. Tots aquests..., o manca d'altres tipus de serveis, tot això acaba incidint en el restabliment del vincle quan aquest s'ha malmès.

Per tant, en aquest sentit, la idea de l'informe és aquesta. No tenim solucions màgiques, sí que hem fet moltes recomanacions que van en la línia, doncs, que se'm preguntava, no?, de fins a quin punt com està previst l'acompanyament de l'adolescent o accions concretes, o prevenció de formes de violència, o com es poden formar... El Síndic fa..., ha fet totes les recomanacions adreçades als diversos serveis. Hi ha unes funcions educatives, de sensibilització general, que s'han de fer per part de les administracions. Hi ha unes sensibilitzacions que es poden fer, també, des dels centres educatius. Hi ha, també..., hi ha d'haver formació de gènere i de drets de perspectiva d'infància, també, en tots els professionals. I això són les administracions les que tenen els seus recursos, els seus programes per abordar aquestes qüestions des d'aquesta perspectiva. I, naturalment, desenvolupant aquells instruments, doncs, que calgui, normatius.

Com desenvolupar la Llei de..., la 14/2010; com proveir recursos i serveis allà on són necessaris arribar amb les formacions, etcètera. Altres qüestions concretes, el tema de la pandèmia com sempre, doncs, també ha afectat aquestes situacions. Van haver, al principi, fins i tot instruccions des del Tribunal Superior de Justícia, no sé si ho recorden, en les que..., en custòdies compartides, com que estàvem a l'inici no es podien..., es van posar límits al retorn dels infants en l'altre nucli familiar. Tot això va generar molt patiment i moltes situacions que ens plantejaven alguns dels progenitors, amb la impossibilitat de poder veure els seus infants durant aquests tancaments.

Finalment, nosaltres vam fer recomanacions com, per exemple, uns punts de trobada, que es mantinguessin en la mesura del possible els punts de trobada. O, com a mínim, que es fessin servir mitjans telemàtics que, d'alguna manera, doncs..., no sé qui ho deia abans, si alguna de les qüestions que..., aprenentatges que hem tingut durant aquesta pandèmia, és fer servir les videotrucades o els serveis telemàtics en moltes situacions en les que hi havia privacions de relacions, no?

Ara no és el tema, però, per exemple, als centres de justícia juvenil s'han normalitzat les relacions dels infants amb els pares i mares que tenen lluny, a través d'aquests mitjans que ja els teníem, però ha vingut la pandèmia i hem après. I també en els serveis de punt de trobada, doncs, es van restablir aquestes relacions que la pandèmia impedia a través dels mitjans telemàtics.

El que es plantejava del tema de la mirada occidental i eurocèntrica, que seria més amb caràcter general, no tant en el cas d'aquí, de les separacions conflictives, jo sí que crec que s'ha de tenir molt present aquesta mirada. És a dir, aquelles situacions en què models de criança o situacions, sempre dintre del respecte a la Convenció dels Drets dels Infants..., i, diguem-ne, amb acompanyament de les famílies, sempre s'ha de tenir aquesta mirada. I certament, la interseccionalitat en la perspectiva de gènere, la perspectiva, diguem-ne, de l'origen de tot el que pot implicar una situació de vulnerabilitat front a unes administracions que no tenen aquesta perspectiva. A mi em preocupa molt quan ens plantegen que alguna família té aquesta prevenció en els serveis per les possibles mesures que es puguin adoptar. Nosaltres quan ens plantegen aquestes situacions, si se'ns plantegen sempre responem: nosaltres el que supervisem, en els casos, és que la decisió és d'acord amb l'interès superior de l'infant.

I la decisió de retirada, que no seria tant en aquest informe, però en general, sí, hi ha alguns elements que van més enllà del risc dels infants, aquests s'han de treballar i s'han d'acompanyar i finalment, la retirada sempre és la última ràtio, sempre

ha de ser l'últim punt. De fet, en aquests casos i en general. L'acompanyament, la prevenció, l'ajuda a les famílies per poder fer una criança positiva és el que s'ha de treballar abans d'una possible retirada. Però certament és un tema que hem de tenir aquests ulls, igual que la perspectiva de gènere, també, a tenir aquesta mirada, evitar aquesta mirada eurocèntrica i occidental en totes les decisions.

Totalment d'acord que la formació dels professionals, perspectiva feminista i antiracista. Per tant, perspectiva interseccional.

La coparentalitat positiva ha sorgit aquí, és un model a seguir i a desenvolupar. També la intervenció de la comunitat. De fet, és un àmbit on la pedagogia és important. És a dir, més enllà de la intervenció de les administracions, tot el que puguis fer des de l'àmbit comunitari, l'àmbit social, també és un tema que..., és una via per millorar aquestes situacions. S'ha fet esment al model Barnahus, també, tant aquí com a l'anterior informe és un model que és molt positiu i estem totalment d'acord amb les afirmacions que s'han fet, d'estendre'l, perquè és un model que ja funciona als països nòrdics. És un model que evita dobles victimitzacions. És un model que permet fer un abordatge integral i multidisciplinar. Nosaltres, des de fa molts anys, demanem aquesta extensió.

Mediació en cas de violència no és mai una opció. Quan hi ha una situació de violència no hi ha mediació possible, això ho tenim més que clar. Per tant, com a resum i repetint les recomanacions, que en són i són moltes, doncs, la finalitat és aconseguir la perspectiva d'infància sobretot, i també de gènere en les situacions en les que pugui haver una separació conflictiva que pugui malmetre drets. Ens hem de sensibilitzar tots els actors. Hem parlat de molts serveis. Jo també parlaria –no han sortit tant– dels advocats i les advocades. De la perspectiva d'infància, també és important, la pedagogia en l'actuació que hi pugui haver, de no generar més litigiositat de la necessària. És a dir, tenir la perspectiva d'infància, també en l'abordatge d'aquestes qüestions. I, per tant, també a tots els professionals.

I també se'm plantejava una qüestió, ja per acabar, concreta, sobre el tema d'empadronament, que el síndic planteja, quan hi ha una obligació d'empadronar per part dels ajuntaments. La solució davant del no empadronament és la denúncia. La denúncia, si hi ha una obligació d'empadronament, perquè és molt clara la llei de bases i les obligacions. I de fet se n'ha pronunciat en aquests casos, quan hi ha una separació conflictiva, com en d'altres, amb caràcter general, on no s'empadrona, exigint títols de propietat o de lloguer que no són necessàries, perquè el padró té una funció, doncs, de registrar els ciutadans que estan en una determinada població. Per tant, la solució és denunciar, denunciar, denunciar, sigui al Síndic o sigui, doncs, al corresponent organisme judicial. Jo crec que, amb això, doncs..., ja...

El síndic de greuges

Jo volia afegir tres reflexions molt breus. La primera, també agrair totes les intervencions dels grups. I òbviament, agrair a tot el personal que es dedica, més enllà de les sigles, en aquesta tasca que estem treballant. I permetin-me que consti en acta, en aquesta primera reflexió, l'agraïment a tota la gent del Síndic de Greuges, començant per l'adjunta, que s'encarrega d'aquestes temàtiques i la tasca que s'està fent constantment.

Lamento com qui més que no es desplegués de debò la llei d'oportunitats. Retinguin-ho, i això depèn de vostès impulsar-ho. Per tant, torno a dir allò del seguiment de les coses que es plantegen.

I dues matisacions. Una, com deia ara la meua adjunta, l'empadronament continua sent una assignatura pendent. Encara avui constantment estem demanant a les administracions, en aquest cas al poder local, que empadroni. I hem aconseguit, fins i tot –i ho puc dir amb orgull– que alguns dels poders locals més recalcitrants, resistents al que és aplicar de debò l'empadronament, estan canviant de posició a partir d'un diàleg molt de seguiment per part de la institució del Síndic.

I l'última, aquest és un tema que és conflictiu i és molt dur. Tenen una casuística molt dura. Pot arribar –com hem vist, els ho torno a dir–, es poden imaginar totes les novel·les i pel·lícules que hi ha sobre aquesta qüestió. Recordaran poc protagonistes infants, sempre ens fixem amb els protagonistes que s'enfronten i es separen, recordem poc els protagonistes dels infants, però és que pot haver-hi suïcidis, i no estic fent cap mena d'exageració.

Els parlo..., no puc revelar res de la confidencialitat que tinc com a síndic, però pot implicar suïcidis. O sigui, és una temàtica molt, molt dura i que ha de començar per..., quan ens ho preguntem tant –tornarà a dir algú que és sentit comú, però la prova és que no ho fem– que el centre és l'infant. Els drets de l'infant haurien de ser el centre de qualsevol enfocament per començar a resoldre aquesta qüestió i normalment, al contrari, l'instrument en el conflicte és l'infant. I això és el greu, gravíssim error que no podríem permetre.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Moltes gràcies. Des de la Mesa i des de la Presidència, agraïm les seves explicacions, tant al senyor Ribó, síndic de greuges, com a l'adjunta, Maria Jesús Larios.

Moltes gràcies per avui venir i explicar-nos aquests informes.

I, bé, res més. Des de la mesa, com que no ens retrobarem a la propera Comissió fins al setembre, aprofitar per desitjar un bon estiu a tots els diputats i les diputades.

I aixequem la sessió.

La sessió s'aixeca a les tres quarts d'una del migdia i deu minuts.